

Analyse af de lokale niveauer (menighedsråd og provstier) oplevelse af rammerne for økonomistyring af de lokale kasser i folkekirken

Marts 2022

Introduktion

Om analysen

Statens Analyser og Implementering (SAI) har i januar-marts 2022 bistået Kirkeministeriet i arbejdet med at sikre gode rammer for folkekirkens lokale niveauer.

Denne rapport præsenterer de centrale fund fra den analyse, som SAI har foretaget af de lokale niveauer (menighedsråd og provstiudvalgs) oplevelse af rammerne for økonomistyring af de lokale kasser i folkekirken. Det primære fokus for analysen har været at give et indblik i, hvordan rammerne for økonomistyring af de lokale kasser i folkekirken fungerer, og om rammerne understøtter menighedsråd og provstiudvalg i at træffe velunderbyggede, oplyste beslutninger om økonomien i de lokale kasser.

Resultaterne fra analysen præsenteres med udgangspunkt i seks temaer, som strukturer analysen, og som er udgangspunkt for en række anbefalinger til Kirkeministeriets videre arbejde. På den baggrund bidrager analysen med 9 konkrete initiativer og 11 anbefalinger til videre analyse i Kirkeministeriets arbejde. Resultaterne fra analysen vurderes ift. kriterierne *Oplyst – ansvarlig – transparent – inddragende*, som Kirkeministeriet har formuleret til at vurdere igangsatte initiativer på området.

Indholdsfortegnelse

0. Ledelsesresumé

s. 3

1. Undersøgelhedsdesign

s. 5

2. Kortlægning

s. 14

3. Resultater og anbefalinger

s. 20

4. Vurdering af rammerne for økonomistyring

s. 55

5. Bilag

s. 61

Ledelsesresumé (1/2)

Hovedfund

Organisering af økonomistyring

- Samarbejde og relationer mellem menighedsråd og provstiuvalg er blevet stadig bedre og opleves i dag overvejende positivt
- En god og konstruktiv relation mellem menighedsrådene og provstiuvalget hænger sammen med en høj grad af inddragelse og samarbejde
- Provsten spiller en stor rolle for samarbejdet og relationen mellem provstiuvalget og menighedsrådene samt menighedsrådene imellem
- Uformelle drøftelser og beslutningsprocesser supplerer typisk de formelle beslutningsfora og medvirker til dialog og konsensus
- En god relation mellem menighedsrådene og provstiuvalg hænger sammen med gennemskuelighed ift. fordeling af rammerne
- Der findes mange forskelligartede ligningsmodeller i provstierne. En ligningsmodel giver ikke i sig selv gennemskuelighed men kan være med til at gøre det.
- En god relation mellem menighedsrådene og provstiuvalg hænger sammen med gennemskuelighed ift. fordeling af rammerne
- Der er delte meninger om menighedsrådenes økonomiansvar, men de der mener, at der er dele af økonomien i menighedsrådene, som kan håndteres andre steder, peger især på løn/personale og anlæg herunder tjenesteboliger

Processer for økonomistyring

- Budgetprocessen opleves omfattende og langtrukket, men arbejdet med foreløbige budgetter kan give god mening, hvis det bliver brugt konstruktivt i processen
- De fleste oplever, at de under opfølgingsprocessen i løbet af året har tilstrækkeligt med prioriteringsmuligheder inden for egne rammer
- Omkring 2/3 af adspurgte provstier har en central pulje, som menighedsrådene kan søge i løbet af året udover 5. pct. midler (§7a midler)
- Der er stor tilslutning til, at der i løbet af året er behov for øget fleksibilitet, som kan håndteres gennem centrale puljer
- Regnskabsprocessen opleves som langtrukket og unødigt bureaukratisk

Anbefalinger til initiativer og videre analyse

Initiativer:

- Man kan beskrive bedste praksis og sprede budskabet om "det gode samarbejde"
- Man kan lave "standard ligningsmodel" som inspiration

Til videre analyse:

- Det bør overvejes, om det er nødvendigt at ændre de formelle beslutningskompetencer ifm. det videre arbejde
- Det bør overvejes, om der er behov for at foretage en analyse af, om der er dele af økonomien i menighedsrådene, som med fordel kan håndteres på en anden måde end i dag – særligt ift. løn/personale og anlæg

Initiativer:

- Man kan beskrive bedste praksis og sprede budskabet om "den gode budgetproces", "den gode opfølgning" og "den gode regnskabsafklæggelse"
- Man kan vurdere, om det generelt skal gøres nemmere at have centrale puljer i provstierne eller en anden form for fleksibilitet

Til videre analyse:

- Det bør overvejes, om de formelle krav kan blive mere enkle
- Det bør overvejes at gøre op med "lokale regler" gennem kortlægning af lokale regler med henblik på sanering og opklaring af misforståelser

Ledelsesresumé (2/2)

Hovedfund

Ledelsesinformation ifm. økonomistyring

- Formålskontoplanen giver overordnet mening ift. menighedsrådenes aktiviteter
- Formålskontoplanen understøtter ikke nødvendigvis de lokale styringsbehov, som sandsynligvis understøttes bedre ved anvendelse af artskontoplanen eller lokale dimensioner
- Kvartalsrapporterne giver et overordnet forståeligt indblik i budget og forbrug men er vanskelige at anvende som styringsværktøj
- Mange supplerer kvartalsrapporter med anden ledelsesinformation for at forstå og styre deres økonomi

Administrativ understøttelse af økonomistyring

- En stor del af adspurgte benytter en fælles regnskabsførerfunktion og oplever, at de har en tilstrækkelig administrativ understøttelse
- Størstedelen oplever, at det er en fordel at have en fælles regnskabsførerfunktion

Regler og kompetencer vedr. økonomistyring

- Halvdelen vurderer, at de har et tilstrækkeligt kendskab til de regler om økonomi, som de skal følge – nye medlemmer er særligt udfordret.
- Knap halvdelen oplever, at det er svært eller meget svært at have et samarbejde, som indeholder økonomi, på tværs af provstiet
- Halvdelen af de adspurgte oplever at være klædt ordentligt på til at forstå økonomien og de gældende regler – særligt nye medlemmer er udfordret
- 1/3 af adspurgte oplever, at det er nemt at indgå i budget- og regnskabsprocesserne – særligt nye medlemmer har det svært
- Mange supplerer kvartalsrapporter med anden ledelsesinformation for at forstå og styre deres økonomi

Anbefalinger til initiativer og videre analyse

Initiativer:

- Man kan beskrive og udbrede bedste praksis for centrale processer
- Man kan gennemføre en evaluering af registreringsrammen og udbrede bedste praksis af anvendelse af registreringsrammen
- Man kan udvikle standardrapporter, som understøtter den lokale styring – f.eks. med udgangspunkt i artskontoplanen eller lokale dimensioner

Til videre analyse:

- Det bør overvejes, om der skal gennemføres en analyse af, hvordan man kan præsentere budget og regnskab på en mere gennemskuelig måde

Initiativ:

- Man kan beskrive bedste praksis og sprede budskabet om en "Standardmodel" for regnskabsfællesskaber

Til videre analyse:

- Det bør overvejes at gennemføre en analyse af mulighederne for professionalisering f.eks. gennem administrative fællesskaber/centre

Initiativer:

- Man kan beskrive bedste praksis og sprede budskabet f.eks. ved tiltag om "Sådan overholder man gældende regler" eller "Typiske misforståelser"
- Man kan styrke onboardingforløb for nye medlemmer og erfaringsudveksling for erfarne medlemmer

Til videre analyse:

- Det bør overvejes at gennemføre en analyse af, om der er behov for et egentligt "akademi" til uddannelse og vidensdeling
- Det bør overvejes at gennemføre en analyse af, om der skal være større fleksibilitet i reglerne ift. samarbejde på tværs af menighedsråd og provstier. Skal forsøgsordninger f.eks. fortsætte eller gøres mulige for alle?
- Det bør overvejes at gennemføre en analyse af, hvor meget der skal stå i loven, og hvor meget der f. eks. fastsættes i en bekendtgørelse.

Kapitel 1: Undersøgelsesdesign

Baggrund for analysen

Baggrund for analysen

Kirkeministeren har som politisk prioritet i 2022 at sikre gode rammer for folkekirkens lokale niveauer

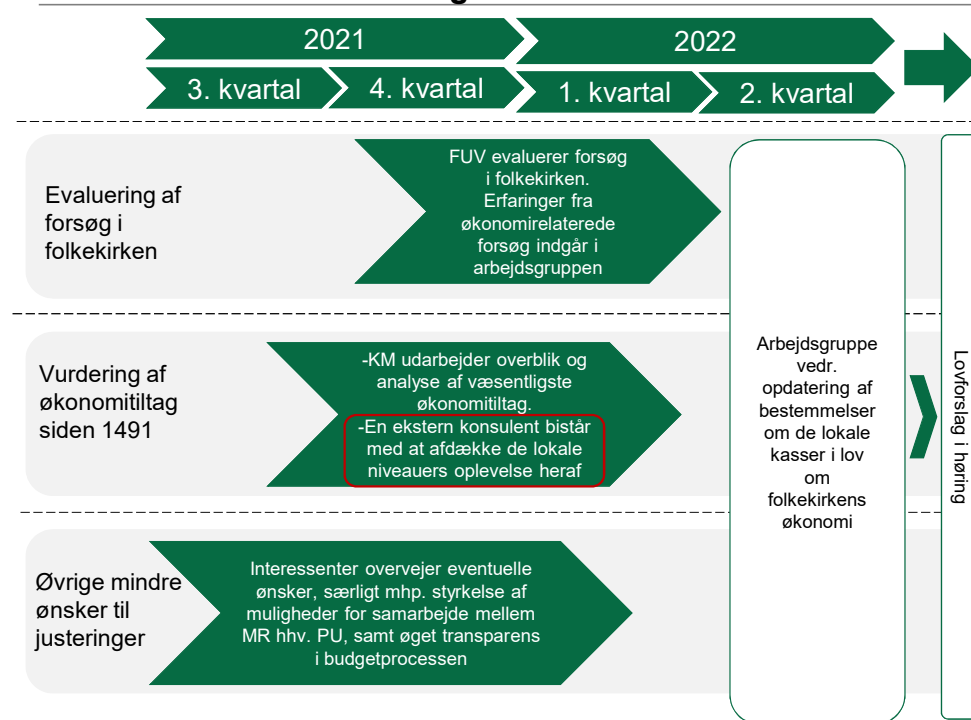
Der skal fremsættes forslag om lovændring ifm. evaluering af forsøg i folkekirken

Kirkeministeriet (KM) har tilrettelagt denne proces i tre spor:

- Evaluering af forsøg i folkekirken
- Analyse af økonomitiltag siden 2009
- Mindre justeringer efter ønske fra folkekirkens aktører

Statens analyser og implementering (SAI) bistår med denne analyse af menighedsråds og provstiudvalgs oplevelse af rammerne for de lokale kasser

Proces frem mod lovforslag

SAI:

Analysen belyser menighedsråd og provstiernes oplevelse af rammerne for de lokale kasser

Analysens problemformulering

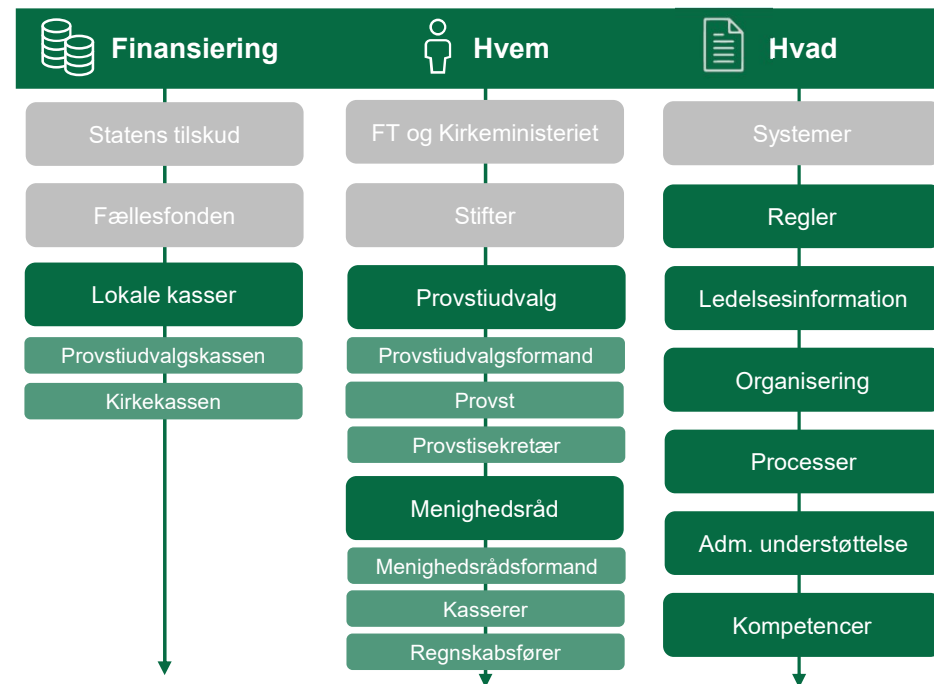
Formålet med analysen er, at afdække de lokale niveauers (menighedsråd og provstiudvalgs) oplevelse af rammerne for økonomistyring af de lokale kasser i folkekirken ud fra følgende problemformulering:

Understøtter rammerne, at provstiudvalg og menighedsråd kan træffe oplyste og bevidste valg om aktiviteter i provstier og sogne

Analysen giver dermed et indblik i, hvordan rammerne for økonomistyring af de lokale kasser i folkekirken fungerer, og om rammerne understøtter menighedsråd og provstiudvalg i at træffe velunderbyggede, oplyste beslutninger om økonomien i de lokale kasser.

Analysen afgrænses til at undersøge provstiudvalg og menighedsråd. Fsva. provstiudvalget fokuseres der på formanden/læge medlemmer, provster, provstisekretæren, provstiudvalgskassen og deres rolle ift. økonomistyring af kirkekassen. Fsva. menighedsråd fokuseres der på formand og kasserer samt kirkekassen. Der er desuden medtaget regnskabsførere fra to regnskabsfællesskaber. Afsluttende bemærkes det, at systemer ikke er en del af analysens scope.

Afgrænsning af analysen

Analyseområde:

Indeholdt

Ikke indeholdt

Indeholdt

Analysen er blevet gennemført ved tre leverancer: *Undersøgelsesdesign, dataindsamling samt analyse og afrapportering*

Beskrivelser af analysens leverancer

Analysen af menighedsråds og provstiudvalgs oplevelse af rammerne for de lokale kasser er blevet gennemført ved tre leverancer:

I leverance 1: Undersøgelsesdesign er undersøgelsesdesignet for analysen blevet udarbejdet. Arbejdet har tilvejebragt en forståelse for rammerne for økonomistyring af de lokale kasser i folkekirken, herunder en generel forståelse for folkekirkens økonomi, lovgrundlag, opgaver, ansvarsfordeling samt kortlægning og beskrivelse af processer. På den baggrund er der formuleret undersøgelsesspørgsmål for de dele af rammerne, der søges analyseret, og ligeledes er der formuleret kriterier, som kan anvendes til vurdering af rammerne i leverance 3.

I leverance 2: Dataindsamling er grundlaget for analysen blevet indhentet gennem fokusgruppeinterviews og telefoninterviews. Spørgeguides er vedlagt som bilag 1 og 2.

I leverance 3: Analyse og afrapportering er der foretaget en analyse af de indsamlede data og en vurdering ift. de opstillede kriterier.

Oversigt over analysens leverancer

1. Undersøgelsesdesign

- Gennemgang af lovgrundlag, vejledninger, præsentationer mv.
- Forinterview med nøglepersoner
- Kortlægning af centrale processer
- Workshop m. KM
- Problemformulering, temaer og undersøgelses-spørgsmål
- Formulering af kriterier til vurdering af rammer

➤ Beslutningsoplæg til undersøgelsesdesign

2. Dataindsamling

- Udarbejdelse af spørgeguide til fokusgruppeinterview
- Test og KM's godkendelse af spørgeguide
- Afholdelse af fokus-gruppeinterviews
- Udarbejdelse af spørgeguide til telefoninterviews
- Test og KM's godkendelse af spørgeguide
- Afholdelse af telefoninterviews

➤ Datagrundlag til analyse og videre brug

3. Analyse og afrapportering

- Analyse af data
- Fremstilling af resultater og anbefalinger ud fra datakilder og temaer i undersøgelsesdesignet
- Analysens resultater undersøges ud fra opstillede kriterier til at vurdere provstiudvalgs og menighedsråds oplevelse af rammerne for økonomistyring

➤ Præsentation af resultater og rapport, samt datasæt fra telefoninterviews

Deskresearch og nøglepersoner danner grundlag for dataindsamlingen gennem *fokusgrupper* og *telefoninterviews*

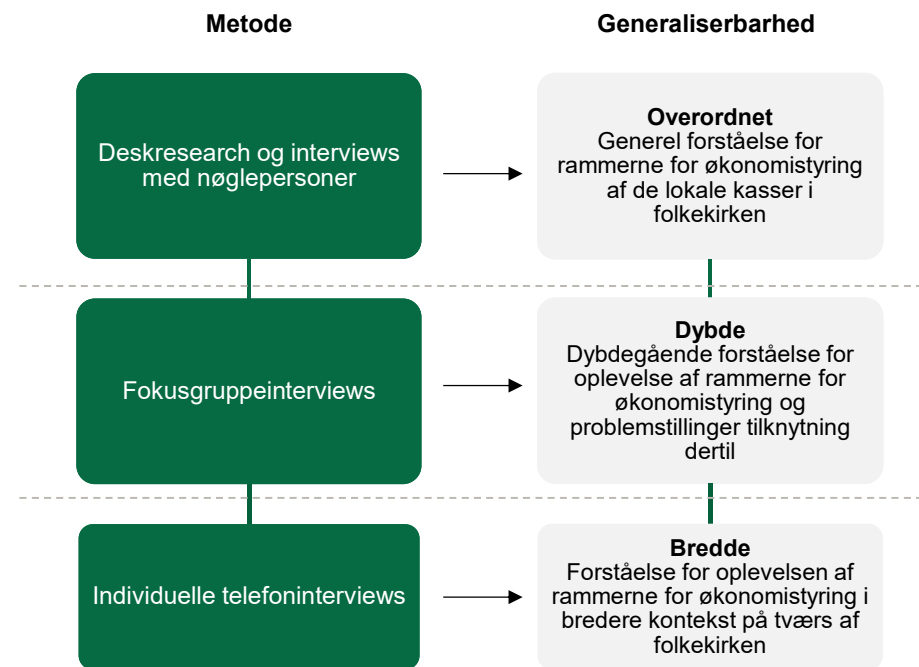
Dataindsamling

Deskresearch og interview med nøglepersoner: Gennem relevante cirkulære/love, vejledninger og øvrige notater er der tilvejebragt en forståelse for rammerne for økonomistyring af de lokale kasser i folkekirken, herunder en generel forståelse for folkekirken økonomi, lovgrundlag, opgaver, ansvarsfordeling samt kortlægning og beskrivelse af processer.

Fokusgruppeinterviews: Der er gennemført fokusgruppeinterview med medlemmer fra 4 provstier og 9 menighedsråd. Interviewene er gennemført ved to seancer med repræsentanter fra to provstier ved hver seance. Ved hver seance er der gennemført interviews med gruppen af provstiudvalgsmedlemmer og menighedsrådsmedlemmer hver for sig samt i fællesskab, hvor både provstiudvalgsmedlemmer og menighedsrådsmedlemmer har været med. Der er desuden gennemført fokusgruppeinterviews med regnskabsførere fra to regnskabsfællesskaber.

Individuelle telefoninterviews: Individuelle, strukturerede interviews med provstiudvalgs- og menighedsrådsmedlemmer har være med til at undersøge oplevelsen af rammerne for økonomistyring i en bredere kreds på tværs af folkekirken. Der er gennemført 40 telefoninterviews, heraf 30 med menighedsrådsmedlemmer og 10 med provstiudvalgsmedlemmer.

Metode og generaliserbarhed

Respondenter i provstiudvalg og menighedsråd udvælges for at sikre *relevant segmentering*, hvor der tages højde for variation

Udvælgelse af respondenter

Fokusgruppeinterviews: Kirkeministeriet har udvalgt respondenter til fokusgruppeinterviews med henblik på at sikre geografisk spredning, og at der blandt deltagerne har været menighedsrådsformænd, kasserer, provstiudvalgsformænd, provstisekretærer samt provster. Der er endvidere sikret deltagelse fra provstier og menighedsråd både med og uden forsøgsordninger, og Kirkeministeriet har desuden udvalgt to regnskabsfællesskaber.

Telefoninterviews: Kirkeministeriet har udarbejdet en bruttoliste med respondenter fra provstiudvalg og menighedsråd. Fra bruttolisten har SAI udvalgt tilfældige respondenter, idet der er sikret geografisk spredning, og at der blandt deltagerne har været menighedsrådsformænd, kasserer, provstiudvalgsformænd, læg medlem, provstisekretærer samt en provst blandt deltagerne.

Øvrige forhold: Derudover er der en række forhold, som på forskellig vis kan spille ind på oplevelsen af rammerne for økonomistyring. Respondenter er ikke blevet udvalgt på baggrund heraf, men eventuel udvælgelsesbias er søgt behandlet gennem eksisterende data eller ifm. interviews. De øvrige forhold er behandlet under resultaterne i de tilfælde, hvor det har betydning for resultatet af analysen.

Udvælgelse, segmentering og variation

Udvælgelse

Fokusgruppeinterview

Segmentering og variation

- Geografisk spredning
- Forskellige roller
- Deltagelse i forsøgsordning

Telefoninterview

- Geografisk spredning
- Forskellige roller
- Deltagelse i forsøgsordninger (afdækket ifm. interviews)

Øvrige forhold

- Anciennitet i provstiudvalg og menighedsråd
- Forskellige ligningsmodeller – hvordan fastsættes budgetrammer (inkrementelt, fordelingsnøgler, aktivitetsbaseret, etc.)
- Større samarbejder om økonomi/aktiviteter på tværs af provsti eller mellem menighedsråd
- Land eller by
- Drift af kirkegård eller ikke drift af kirkegård

Respondenter med *relevant variation*

Fokusgruppeinterviews

Roller	Antal
Menighedsrådsformand	7
Kasserer	4
Provst	3
Provstisekretær	4
Provstiudvalgsmedlem	3
Regnskabsfællesskab	5
I alt	26

Øvrigt	Jylland	Sjælland
Provstiudvalg	2	2
Menighedsråd	6	2
Provstier med forsøg	1	1
Provstier uden forsøg	1	1

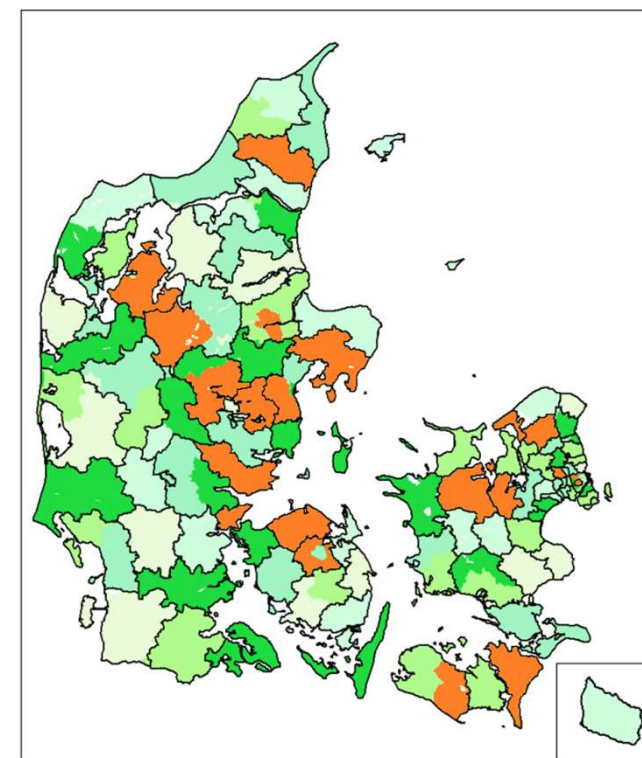
Telefoninterviews

Roller	Antal	År ¹
Menighedsrådsformand	15	9,1
Kasserer	15	14,0
Provst	1	20,0
Provstisekretær	4	6,6
Provstiudvalgsmedlem	5	10,5
I alt	40	11,1

Note¹: Antal år i rollen – gennemsnit blandt respondenter

Øvrigt	Antal
By	12
Land	28
Med kirkegård	6
Uden kirkegård	34
Med forsøg	19
Uden forsøg	21
Provstier	22

Geografisk spredning²

Note²: Orange provstier er med i analysen

Rammerne belyses gennem en række temaer, som strukturerer analysens undersøgelsesspørgsmål

Operationalisering af problemformulering

Analysens problemstilling er delt op i en række temaer med tilhørende undersøgelsesspørgsmål, der belyser forskellige aspekter af rammerne (behandlet på workshop med KM 7. januar 2022).

Undersøgelsesspørgsmålene danner udgangspunkt for de anvendte spørgeguides.

Jf. figuren til højre er analysen centreret om tre primære temaer: organisering, processer og ledelsesinformation, som er blevet undersøgt på et deltaljeret niveau.

Den administrative understøttelse er søgt belyst på et lidt mindre detaljeniveau, mens regler og kompetencer blot er søgt belyst på et overordnet niveau. Det vil sige, at de respektive regler ikke er undersøgt hver for sig, men ud fra en overordnet oplevelse af kendskab. Tilsvarende er kompetence undersøgt ud fra en overordnet oplevelse af at kunne overskue og påvirke beslutninger og processer, hvor de eksisterende uddannelses tilbud, vejledninger og vidensdelingstiltag mv. (lokal økonomigruppe mv.) ikke er undersøgt særskilt.

Provstiuvalg og menighedsrådene er undersøgt i relation til hinanden og hver for sig, og de respektive undersøgelsesspørgsmål er tilpasset der, hvor det er relevant.

Temaer og undersøgelsesspørgsmål

Tema	Undersøgelsesspørgsmål
Organisering	Hvem tager beslutninger, og har man* oplevelse af at have indflydelse?
Processer	Hvornår (og hvordan) tages beslutninger?
Ledelsesinformation	Forstår man sin økonomi?
Adm. Understøttelse	Hvordan understøttes man administrativt?
Regler	Har man det fornødne kendskab til reglerne?
Kompetencer	Har man oplevelsen af at overskue og påvirke beslutninger og processer?

Fokus i analysen: **Primært**

Sekundært

*Fokus for analysen er provstiuvalgs' og menighedsråds' oplevelse.

Analysens resultater vurderes i forhold til fire kriterier: *oplyst, ansvarlig, transparent og inddragende*

Anvendelse af kriterier

Analysens resultater præsenteres gennem de forskellige datakilder og temaer i undersøgelsesdesignet. Efterfølgende vurderes resultaterne i lyset af fire kriterier, som KM tidligere har anvendt til at vurdere igangsatte initiativer på området siden 2009.

Ved at anvende kriterierne på analysens resultater kan der på et overordnet niveau laves en vurdering af, om de eksisterende rammer er med til at understøtte, at provstiudvalgenes og menighedsrådenes virke er oplyst, ansvarligt, transparent og inddragende.

Kriterier, definition og eksempler på indikatorer

Kriterie	Definition	Eksempel på indikatorer
Oplyst	Væsentlig og relevante oplysninger er til rådighed	<ul style="list-style-type: none"> • Er relevante og aktuelle oplysninger til rådighed? • Er økonomien præsenteret meningsfuldt? • Er man klædt på til at forstå sin økonomi?
Ansvarlig	Beslutninger og økonomi understøtter sognets kirkelig virksomhed	<ul style="list-style-type: none"> • Forholder man sig til sit budget iff. sine aktiviteter • Foretager man løbende prioritering • Har man en god administrativ understøttelse
Transparent	Sammenhæng ml. beslutninger, økonomi og regnskab	<ul style="list-style-type: none"> • Er det klart, hvem der beslutter de økonomiske dispositioner? • Er grundlaget for de økonomiske rammer gennemskeligt? • Er der gennemskelige beslutningsprocesser?
Inddragende	Inddragelse og involvering af menighed	<ul style="list-style-type: none"> • Inddrages menighed aktivt i menighedsmøderne? • Inddrages menigheden i andre situationer end ved menighedsmødet?

Kapitel 2: Kortlægning

Provstiudvalgene og menighedsrådene er underlagt et *komplekst regellandskab*

Regellandskabet er præget af kompleksitet

Den indledende kortlægning har vist, at der er en række regelsæt, som provstiudvalgene og menighedsrådene skal efterleve i håndteringen af deres økonomi. I forlængelse heraf, har kortlægningen vist, at provstiudvalgene har udviklet egne regler for de enkelte provstier, hvilket er med til at øge kompleksiteten. Figuren til højre opsummerer de gældende regelsæt på økonomiområdet samt tilhørende vejledninger. Det er de overordnede rammer for budget og regnskab, der er scope for undersøgelsen, og der er derfor set bort fra kirkegårdsområdet og andre ministeriers områder som f.eks. moms.

Regeltype og regler

Regeltype	Regel
Love	Lov om folkekirkens økonomi (LBK nr. 95 af 29/01/2020)
	Lov om ændring af lov om folkekirkens økonomi (LOV nr. 2068 af 21/12/2020)
	Lov om forsøg i folkekirken (LOV nr. 460 af 15/05/2017)
	Lov om ændring af lov om forsøg i folkekirken (LOV nr 432 af 16/03/2021)
Cirkulærer og bekendtgørelser	Cirkulære om kirke og provstiudvalgskassernes budget, regnskab og revision m.v. (CIR1H nr 10204 af 30/11/2016)
	Cirkulære om indsamling i kirkerne (CIR1H nr 10217 af 01/12/2016)
	Regnskabsinstruks for folkekirkens lokale kasser
Lokale regelsæt i provstier	En række provstiudvalg har lavet yderligere lokale regelsæt for deres provsti – f.eks. om menighedsrådenes anvendelse af frie midler
Vejledninger	Vejledning om kirke- og provstiudvalgskassernes budget, regnskab og revision m.v. (VEJ nr 10205 af 30/11/2016)
	Læs og forstå et kirkeregnskab
	Læs og forstå et kirkebudget

Lang proces fra start til slut – fra starten af budgetlægningen til godkendelsen af årsregnskabet går der næsten 3 år

Hvert år lægges der budget, følges op og laves årsregnskab

Årshjulet for menighedsrådene og provstiudvalgene består overordnede af tre processer:

- Budgetproces: Menighedsrådene udarbejder budget på baggrund af rammeudmeldinger fra provstiudvalgene
- Opfølgningsproces: Opfølgning på finansåret, menighedsrådene følger forbruget gennem kvartalsrapporter
- Regnskabsproces: Menighedsråd behandler årsregnskabet

Som illustreret til højre løber processerne simultant i et given finansår. De næste sider illustrerer de formelle rammer og regler for de tre processer.

Processerne overlapper hinanden

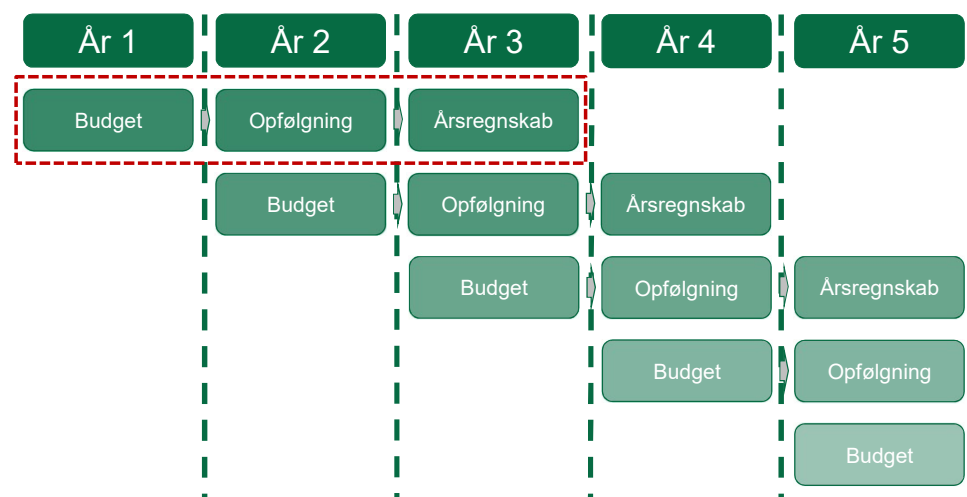
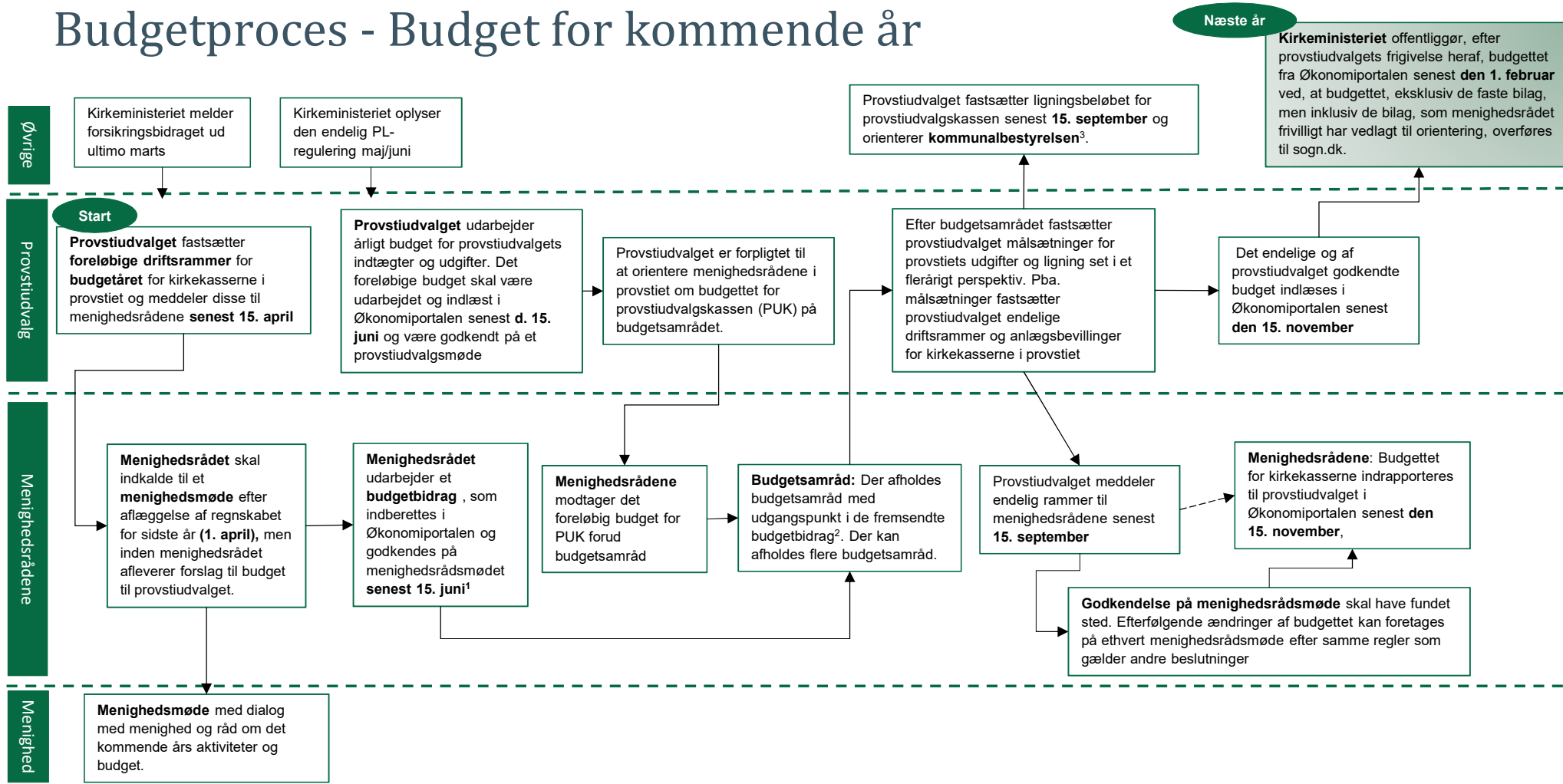

Illustration af de formelle processer præsenteres på de næste sider

Budgetproces - Budget for kommende år

Opfølgningsproces - Opfølgning på forbrug i indeværende år

Øvrige

Provstiuvalg

Menighedsrådene

Menighed / ansatte

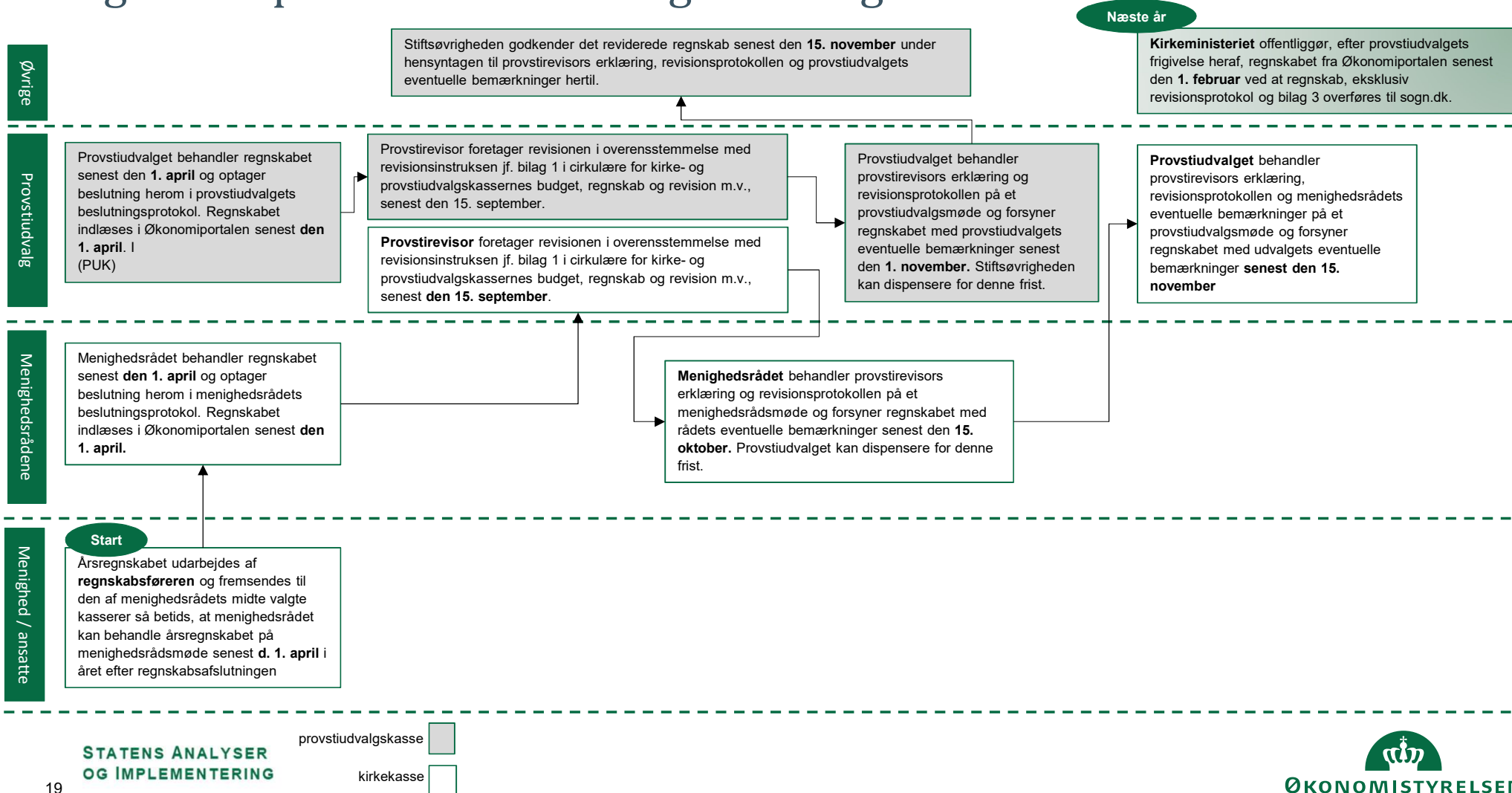
Et eksemplar af kvartalsrapporten sendes til provstiuvalget/stiftsøvrigheden senest 2 måneder efter kvartalets udløb. Provstiuvalget/stiftsøvrigheden kan beslutte at sende et eksemplar af kvartalsrapporten til provstirevisor. Kvartalsrapporten kan danne grundlag for provstiuvalgets/stiftsøvrighedens forvaltningstilsyn og provstirevisors forvaltningsrevision

Kvartalsvis rapportering, hvori regnskabet er sammenholdt med budgettet, fremsendes til menighedsrådet/provstiuvalget så betids, at rådet/udvalget senest 2 måneder efter kvartalets udløb kan behandle kvartalsrapporten på et menighedsrådsmøde/provstiuvalgsmøde. Rapporteringen skal indeholde oplysninger svarende til regnskabsskemaets oversigtsdel

Regnskabsførerfunktionen ansvarlig for at udarbejde og udsende kvartalsrapporter

Regnskabsproces – Behandling af årsregnskab

Kapitel 3: Resultater og anbefalinger

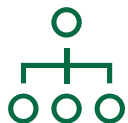

Analysens resultater præsenteres gennem seks temaer

1. Organisering

Temaet behandler overordnet set spørgsmålene om, hvem der tager beslutningerne, og om menighedsrådene og provstiudvalgene har oplevelsen af at have indflydelse.

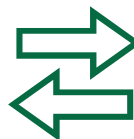
Under temaet belyses, hvordan relationen opleves mellem provstiudvalg og menighedsråd samt menighedsrådene imellem, og om der er nogle primær aktører, som spiller en særlig rolle. Derudover analyseres, hvem der tager beslutningerne – formelt og uformelt, og om menighedsrådene og provstiudvalgene har oplevelsen af have indflydelse på, hvordan deres økonomi ser ud. Sluttelig behandles spørgsmålet om, hvorvidt der er en hensigtsmæssig ansvarsfordeling ift. de forskellige dele af økonomien.

2. Processer

Under dette tema behandles spørgsmålet om, hvordan arbejdsgangene opleves, og hvordan og hvornår, de forskellige beslutninger bliver taget. Temaet opdeles i de tre processer for budget, opfølgning og regnskab, som er beskrevet under kortlægningen.

Indledningsvis behandles oplevelsen af budgetprocessen, hvorefter oplevelsen af opfølgningsprocessen behandles med fokus på, hvordan menighedsrådene og provstiudvalgene oplever mulighederne for at prioritere i løbet af året både indenfor egne rammer og i provstiet i det hele taget. Sluttelig behandles oplevelsen af regnskabsprocessen.

3. Ledelsesinformation

Temaet handler overordnet set om, hvorvidt menighedsrådene og provstiudvalgene forstår deres økonomi, og hvor godt de understøttes i at forstå deres budget og regnskab.

Under temaet behandles spørgsmålet om, hvorvidt den nuværende opdeling af økonomien understøtter menighedsrådenes og provstiudvalgenes styringsbehov – eller med andre ord om registreringsrammen er hensigtsmæssig for forståelsen af ens økonomi. Derudover behandles spørgsmålet om, hvor godt menighedsrådene og provstiudvalgene er understøttet af den ledelsesinformation, som er til rådighed – dvs. om de har det rette grundlag at træffe beslutninger ud fra.

Analysens resultater præsenteres gennem seks temaer

4. Administrativ understøttelse

Dette tema handler overordnet set om, hvordan menighedsrådene og provstiudvalgene understøttes administrativt.

Under temaset ses der indledningsvis på, hvordan og i hvilket omfang menighedsrådene benytter sig af fælles regnskabsførerfunktioner, og hvorvidt de oplever at have en tilstrækkelig administrativ understøttelse. Herefter behandles spørgsmålet om, hvorvidt menighedsrådene og provstiudvalgene ser en fordel i at have en fælles regnskabsførerfunktion.

5. Regler

Temaet behandler overordnet set spørgsmålet om, om medlemmerne af menighedsrådene og provstiudvalget kender de regler, som de skal følge, og om de nuværende regler opleves understøttende eller som en barriere for deres økonomistyring.

Indledningsvis behandles menighedsrådenes og provstiudvalgenes kendskab til de eksisterende regler. Efterfølgende behandles spørgsmålet om, hvorvidt de nuværende regler er en barriere for samarbejde på tværs af provstierne.

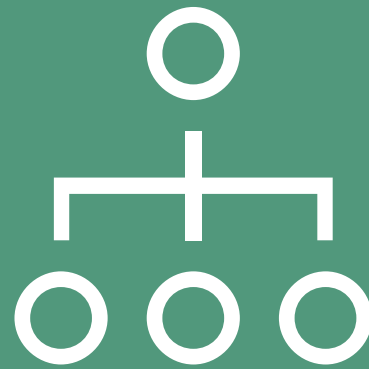
6. Kompetencer

Under dette tema behandles spørgsmålet om, hvorvidt menighedsrådene og provstiudvalgene oplever, at de har de kompetencer, der skal til for at kunne påvirke beslutninger og processer.

Først behandles menighedsrådenes og provstiudvalgenes oplevelse af at være klædt ordentligt på til at forstå deres økonomi og de gældende regler. Herefter behandles spørgsmålet om, hvorvidt menighedsrådene og provstiudvalgene oplever at kunne indgå i beslutningsprocesserne om deres økonomi.

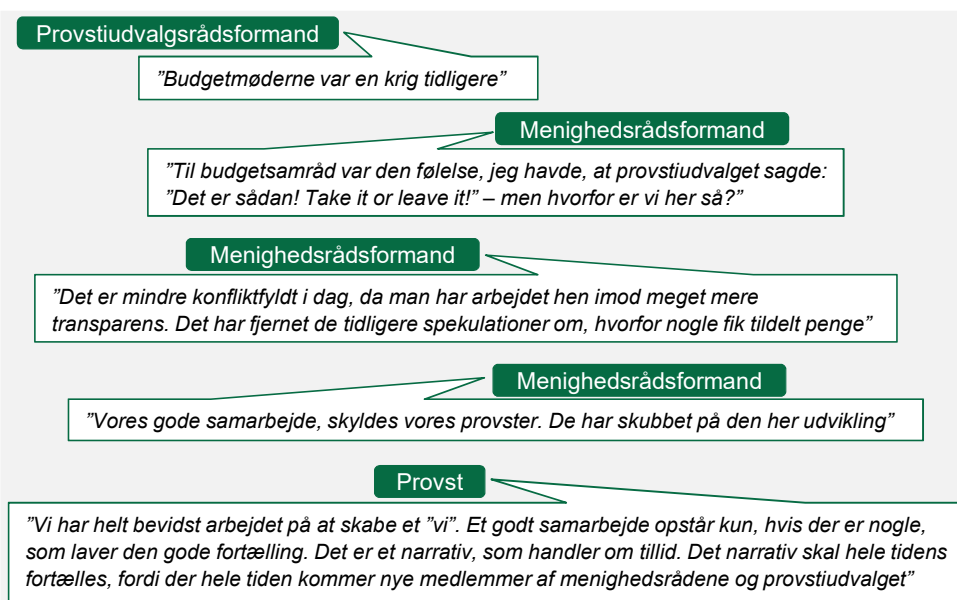
Organisering

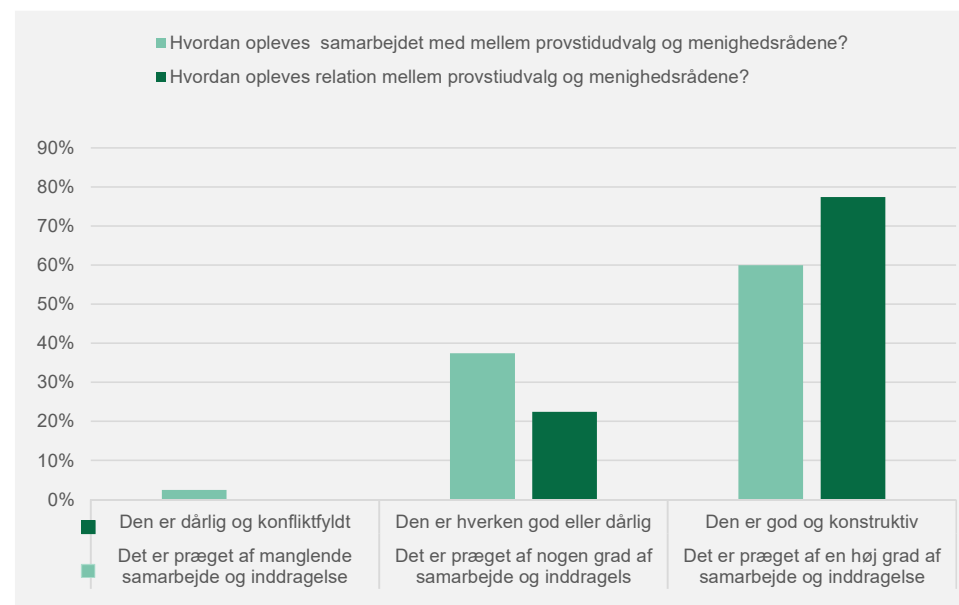
Samarbejde og relationer mellem menighedsråd og provstiudvalg er blevet stadig bedre og opleves i dag overvejende positivt

- Analysen peger på, at samarbejde og relationer mellem menighedsråd og provstiudvalg er blevet stadig bedre over tid.
- Det generelle billede er, at størstedelen har en oplevelse af, at samarbejdet mellem menighedsråd og provstiudvalg er præget af en høj grad af inddragelse og samarbejde (60 pct. af respondenterne i spørgeskemaundersøgelsen), samt at der er god og konstruktiv relation (78 pct. af respondenterne i spørgeskemaundersøgelsen).
- Analysen peger desuden på, at provsten spiller en central rolle ift. at skabe et godt samarbejde og en god relation mellem menighedsråd og provstiudvalg.

Stadig bedre samarbejde og relationer

Generelt godt samarbejde og gode relationer

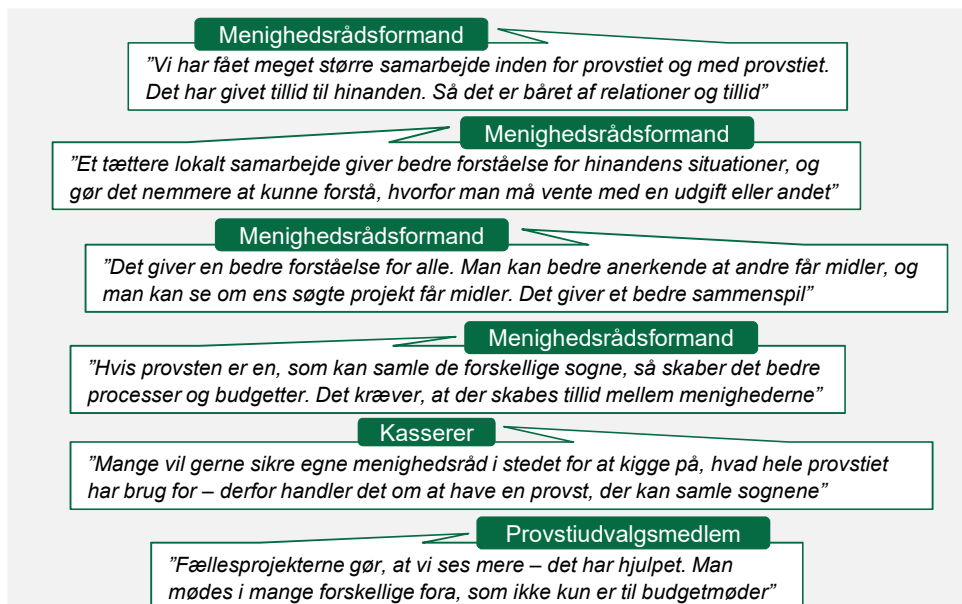

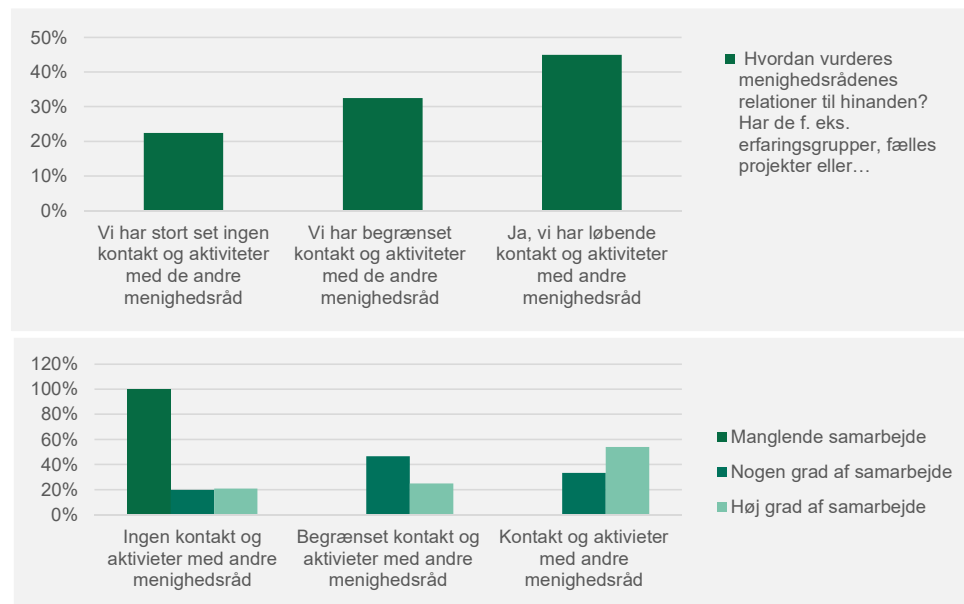
Samarbejde mellem menighedsrådene giver bedre forståelse menighedsrådene imellem og er forbundet med en god relation mellem menighedsråd og provstiudvalg

- Analysen peger på, at der er en positiv effekt af, at menighedsrådene samarbejder på tværs i provstiet. Her spiller provsten en vigtig rolle gennem organisering af formandsmøder, vidensdeling og løbende møder.
- Analysen viser endvidere, at gode relationer mellem menighedsrådene hænger sammen med en god relation mellem menighedsrådene og provstiudvalget. Dette understøttes af telefoninterviewene, hvor det samlede billede er, at 45 pct. af respondenterne har en løbende kontakt og aktiviteter med andre menighedsråd. Blandt respondenter med en høj grad af samarbejde og inddragelse i relationen med provstiudvalget er det ca. 55 pct., der har et løbende samarbejde med andre menighedsråd.

Samarbejde giver bedre relationer mellem menighedsråd

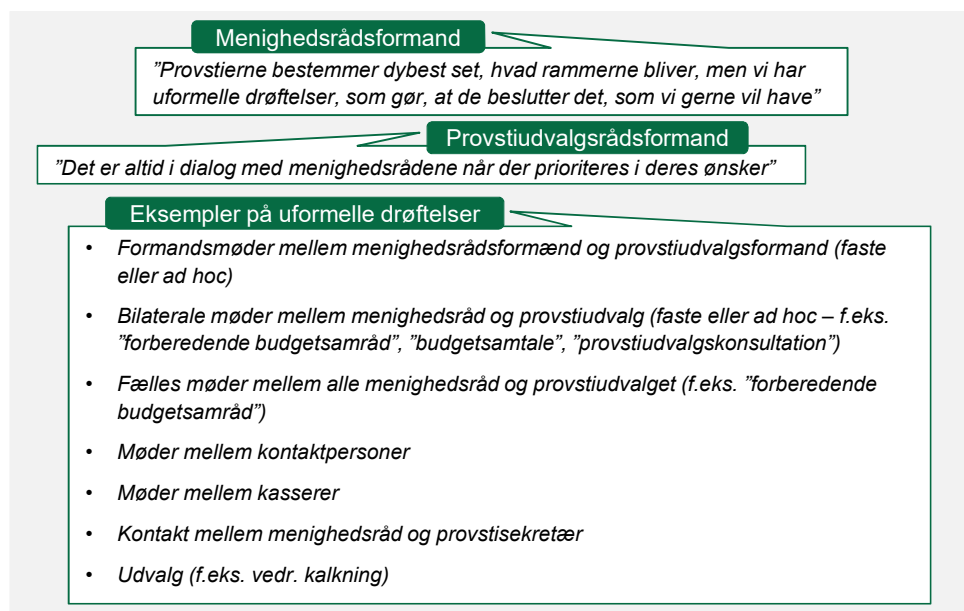
Gode relationer smitter af på hinanden

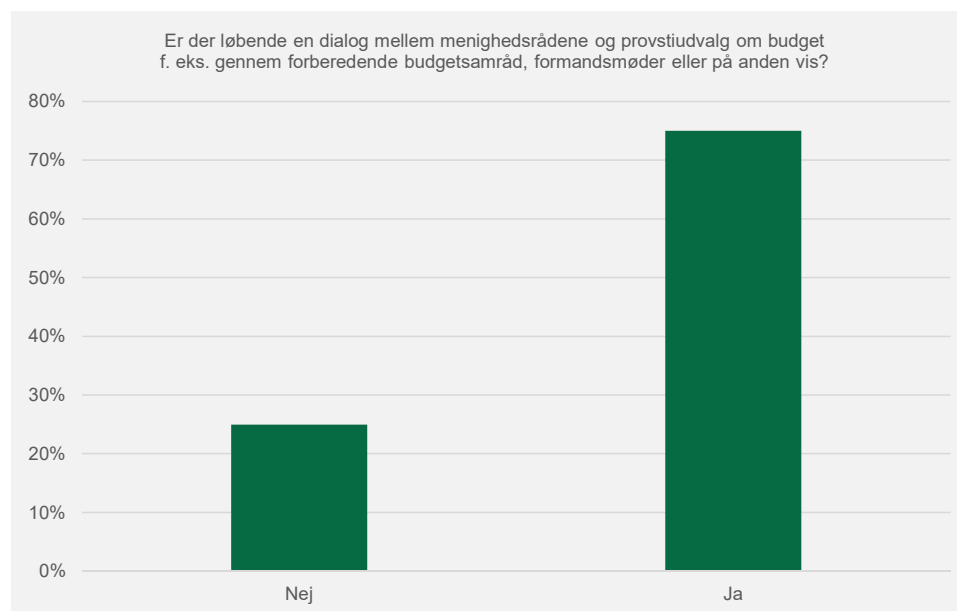
Uformelle drøftelser og beslutningsprocesser supplerer de formelle beslutningsfora og medvirker til dialog og konsensus

- Analysen viser, at de formelle beslutningsprocesser i stor stil suppleres af uformelle drøftelser og møder, som er med til at give en større dialog og konsensus om, hvordan provstiudvalget i sidste ende udmelder rammerne for kirkekasserne.
- Spørgeskemaundersøgelsen viser, at 75 pct. har valgt at supplere de formelle drøftelser og beslutningsprocesser med uformelle drøftelser og beslutningsprocesser.
- De uformelle drøftelser finder sted på mange forskellige måder i de forskellige provstier.

Uformelle drøftelser supplerer de formelle

Uformelle drøftelser er meget udbredt

Kilde: Fokusgruppeinterviews gennemført af SAI: 26 respondenter: 10 respondenter fra provstiudvalg, 11 respondenter fra menighedsråd, 5 respondenter fra regnskabsfællesskaber

Kilde: Telefonisk spørgeskemaundersøgelse gennemført af SAI. 40 respondenter: 10 respondenter fra provstiudvalg, 30 respondenter fra menighedsråd

Et godt samarbejde mellem menighedsråd og provstiudvalg hænger sammen med gennemskelighed ift. fordeling af rammerne

- Analysen viser, at der over tid er opnået mere transparens om fordelingen af ligningsbeløbet mellem menighedsråd. Samlet svarer 45 pct. af respondenterne i spørgeskemaundersøgelsen således, at det er gennemskeligt.
- Analysen viser desuden, at der er en sammenhæng mellem oplevelsen af gennemskelighed og et godt samarbejde med provstiudvalget. Blandt respondenter, som har et godt samarbejde, er det næsten 60 pct. der oplever, at fordelingen af rammerne er gennemskeligt, mens det blandt respondenter med manglende eller nogen grad af samarbejde kun er 1/4, der oplever, at fordelingen af rammerne er gennemskeligt.
- Derudover peger nogle i analysen på, at det kan skabe mere gennemskelighed og en mere fornuftig fordeling af rammerne at anvende en ligningsmodel som f.eks. "Vardemodellen". Andre mener omvendt, at disse modeller er for tunge at arbejde med og kan være svære at gennemskue, og derfor kun bør anvendes som et korrektiv, hvis man er i tvivl om en hensigtsmæssig fordeling.

Gennemskelighed og ligningsmodeller

Menighedsrådsformand

"Det virker godt, at der meldes tydeligt ud, hvad der prioriteres i år – så der kommer mere åbenhed"

Menighedsrådsformand

"Vi har arbejdet mere med gennemsigtighed omkring lønfordelingen mellem sognene – dette tages over et åbent møde, og det fungerer rigtig godt"

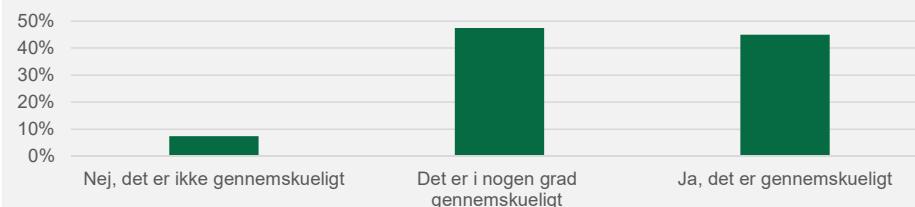
Eksempler på ligningsmodeller

- Vardemodellen
- "Varbæk"-modellen
- Lejremodellen
- Procentfremskrivning (er nævnt blandt flere af dem, der svarer "ja, det er gennemskeligt")

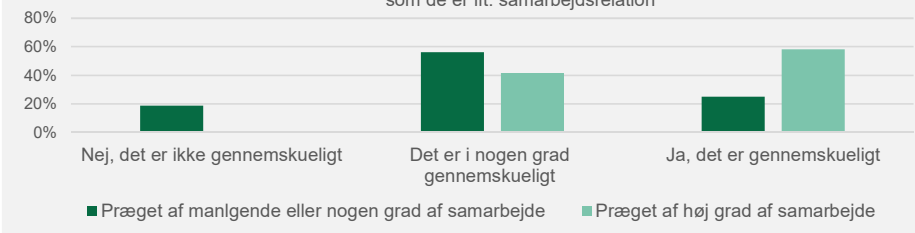
En ligningsmodel giver ikke i sig selv gennemskelighed eller en fornuftig fordeling af rammerne. Ligningsmodeller kan være mere eller mindre komplicerede – en simpel model med en procentfremskrivning er let at forstå men giver ikke nødvendigvis en fornuftig fordeling af rammerne.

Gennemskelighed og godt samarbejde

Oplevelsen af at kunne gennemskue, hvorfor budgetrammerne for menighedsrådene i provstiet er fordelt som de er?

Oplevelsen af at kunne gennemskue, hvorfor menighedsrådenes budgetrammer er fordelt som de er ift. samarbejdsrelation

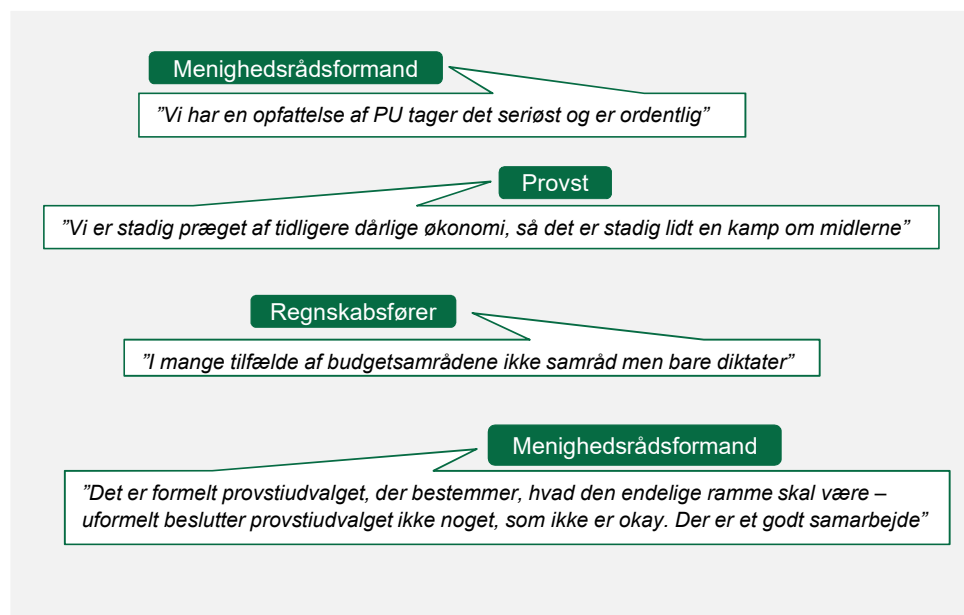
Kilde: Fokusgruppeinterviews gennemført af SAI: 26 respondenter: 10 respondenter fra provstiudvalg, 11 respondenter fra menighedsråd, 5 respondenter fra regnskabsfællesskaber

Kilde: Telefonisk spørgeskemaundersøgelse gennemført af SAI: 40 respondenter: 10 respondenter fra provstiudvalg, 30 respondenter fra menighedsråd

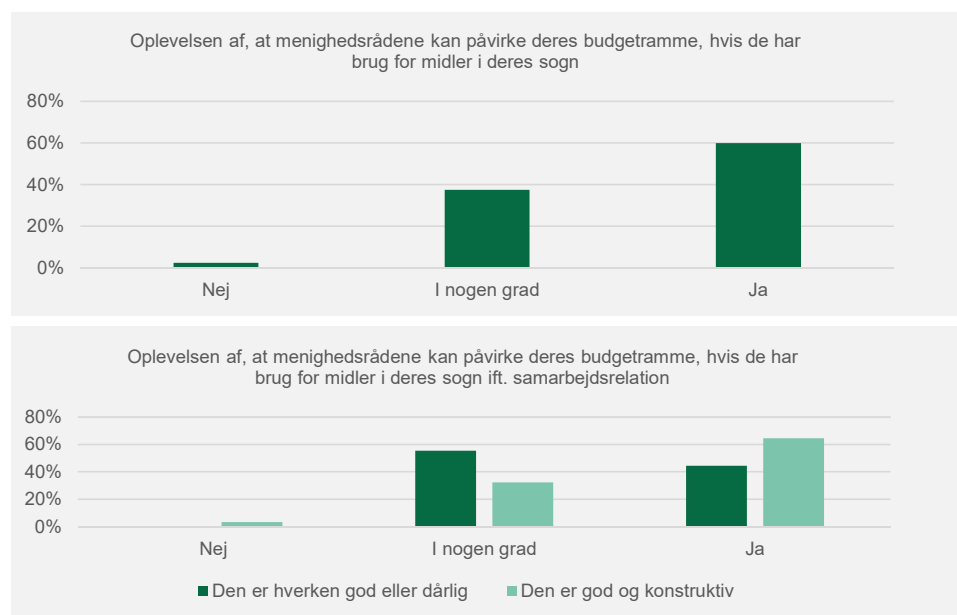
En god relation mellem menighedsrådene og provstiudvalget hænger sammen med oplevelsen af at kunne påvirke budgetrammen, hvis der er brug for midler i sognet

- Analysen giver et billede af, at der overvejende er en oplevelse af menighedsrådene kan påvirke deres budgetramme, hvis de har brug for midler i deres sogn.
- Analysen viser imidlertid også, at dette billede ikke er fuldstændigt entydigt. Der er således en mindre del, der oplever, at mulighederne er ret begrænsede. Analysen viser således, at de, der har en god og konstruktiv relation mellem menighedsråd og provstiudvalg, i større grad oplever at kunne påvirke deres budgetramme (65 pct.) end de, der har en knap så god relation mellem menighedsråd og provstiudvalg (ca. 45 pct.).

Godt samarbejde om budgetrammer

Gode relationer

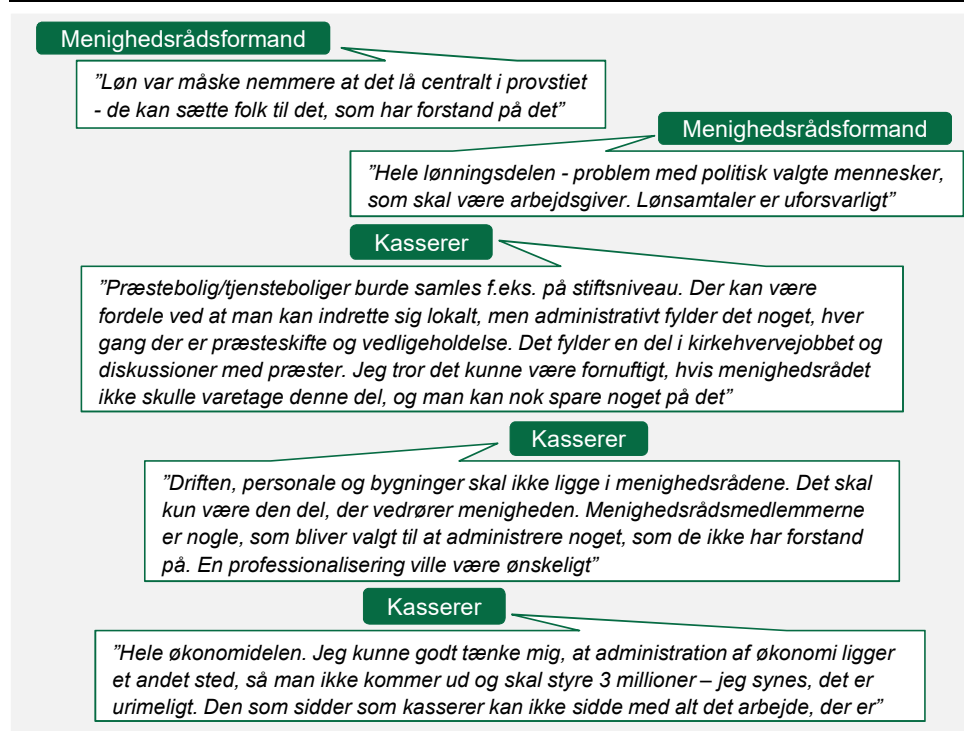
Kilde: Fokusgruppeinterviews gennemført af SAI: 26 respondenter: 10 respondenter fra provstiudvalg, 11 respondenter fra menighedsråd, 5 respondenter fra regnskabsfællesskaber

Kilde: Telefonisk spørgeskemaundersøgelse gennemført af SAI. 40 respondenter: 10 respondenter fra provstiudvalg, 30 respondenter fra menighedsråd

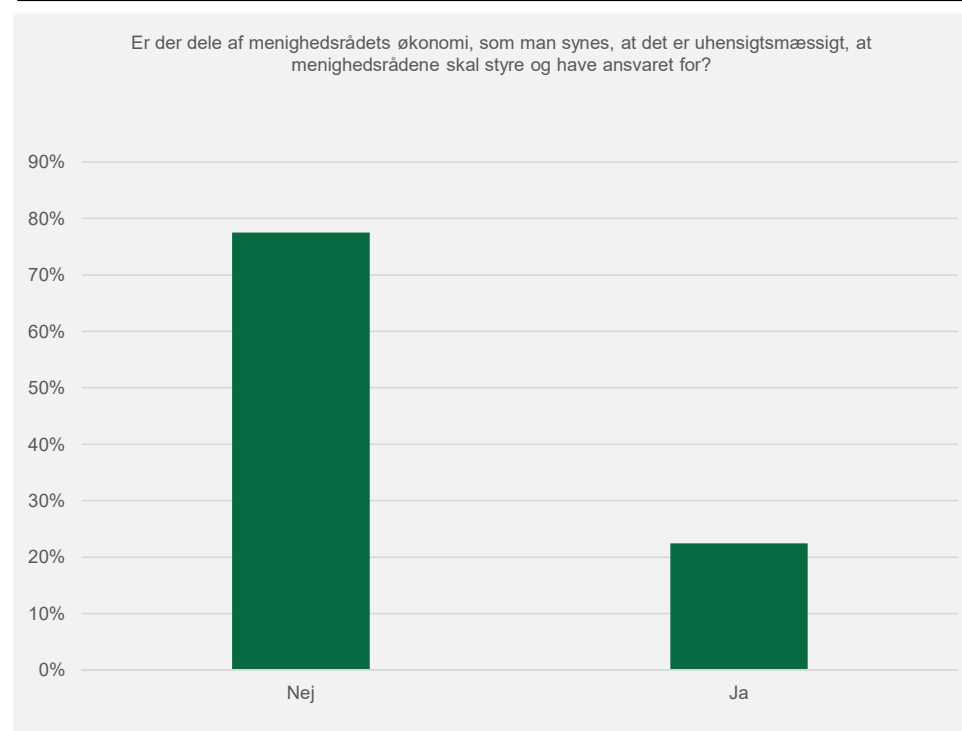
Der er delte meninger, men flere peger på, at især personale og anlæg ikke bør håndteres af menighedsrådene

- Blandt respondenterne i analysen er der overvejende tilslutning til, hvad der i dag håndteres af økonomi i menighedsrådene.
- Knap 1/4 peger imidlertid på, at der er dele af menighedsrådenes økonomi, som de synes, at det er uhensigtsmæssigt, at de skal styre og have ansvaret for.
- Det er især områder som løn/personale, anlæg og tjenesteboliger, som respondenterne peger på kan håndteres af andre end menighedsrådet.

Løn/personale, anlæg og tjenesteboliger kan overvejes

De fleste er enige i håndteringen i dag

Kilde: Fokusgruppeinterviews gennemført af SAI: 26 respondenter: 10 respondenter fra provstiudvalg, 11 respondenter fra menighedsråd, 5 respondenter fra regnskabsfællesskaber

Kilde: Telefonisk spørgeskemaundersøgelse gennemført af SAI. 40 respondenter: 10 respondenter fra provstiudvalg, 30 respondenter fra menighedsråd

Organisering: Opsummering og anbefalinger

Fund

- Samarbejde og relationer mellem menighedsråd og provstiudvalg er blevet stadig bedre og opleves i dag overvejende positivt
- En god og konstruktiv relation mellem menighedsrådene og provstiudvalget hænger sammen med en høj grad af inddragelse og samarbejde
- Samarbejde mellem menighedsrådene giver bedre forståelse mellem menighedsråd og giver god relation til provstiudvalget
- Provsten spiller en stor rolle for samarbejdet og relationen mellem provstiudvalget og menighedsrådene samt menighedsrådene imellem
- Uformelle processer og drøftelser supplerer de formelle processer
- En god relation mellem menighedsrådene og provstiudvalg hænger sammen med gennemskuelse ift. fordeling af rammerne
- Der findes mange forskelligartede ligningsmodeller i provstierne. En ligningsmodel giver ikke i sig selv gennemskuelse men kan være med til at gøre det
- En god relation mellem menighedsrådene og provstiudvalget hænger sammen med oplevelsen af at kunne få ændret sin ramme
- Der er delte meninger, men de der mener, at der er dele af økonomien i menighedsrådene, som kan håndteres andre steder, peger især på løn/personale og anlæg

STATENS ANALYSER
OG IMPLEMENTERING

Anbefalinger

Initiativer:

- Man kan beskrive bedste praksis og sprede budskabet om "det gode samarbejde¹":
  - Kan fremme relation mellem menighedsråd og provstiudvalg
  - Kan støtte provsterne i at skabe et godt samarbejde og en god relation i provstiet
  - Kan støtte uformelle relationer som supplement til de formelle relationer
- Man kan lave "standard ligningsmodel" som inspiration til:
  - Hvordan man kan arbejde med at finde en mere fair fordeling af rammerne
  - Hvordan man kan skabe mere gennemskuelse ift., hvordan rammerne fordeles til de enkelte menighedsråd
  - Som over tid kan give en mere ensartet anvendelse af ligningsmodeller

Til videre analyse:

- Det bør overvejes, om det er nødvendigt at ændre de formelle beslutningskompetencer ifm. det videre arbejde
- Det bør overvejes, om der er behov for at foretage en analyse af, om der er dele af økonomien i menighedsrådene, som med fordel kan håndteres på en anden måde end i dag – særligt ift. løn/personale og anlæg

Note¹: Det gode samarbejde" kan f.eks. udarbejdes med inspiration fra Hillerød provsti, som har lavet en række initiativer for at skabe et narrativ om et fælles provsti, hvor der bl.a. er fælles initiativer for menighedsrådene, læringskonference mv.

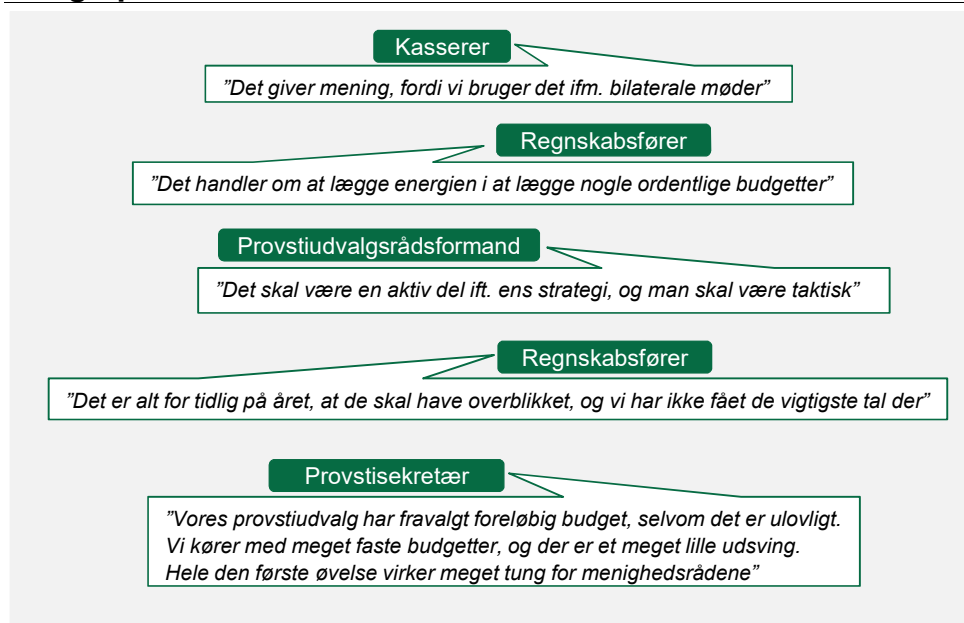
Processor

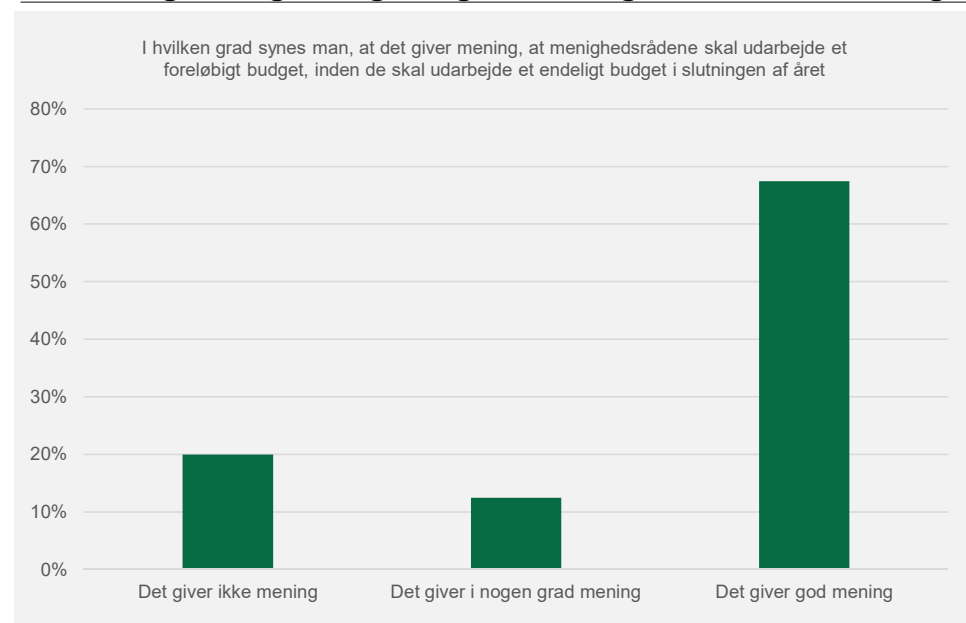
Budgetprocessen opleves omfattende og langtrukken, men arbejdet med foreløbige budgetter kan give god mening, hvis det bliver brugt konstruktivt i processen

- Analysen viser, at godt 2/3 af de adspurgte i spørgeskemaundersøgelsen mener, at det giver god mening at udarbejde et foreløbig budget. Dette begrundes de blandt andet med, at det bliver brugt aktivt i løbet af budgetprocessen.
- Analysen peger imidlertid også på, at budgetprocessen opleves omfattende og unødigt langtrukken, og at det kan være vanskeligt meningsfuldt at forholde sig til budgettet for næste år så tidligt, som budgetprocessen lægger op til. Der er således nogle, der har valgt ikke at udarbejde foreløbige budgetter, selvom det er i strid med lovgivningen.

Budgetprocessen er omfattende

Foreløbige budgetter giver god mening, hvis de bliver brugt

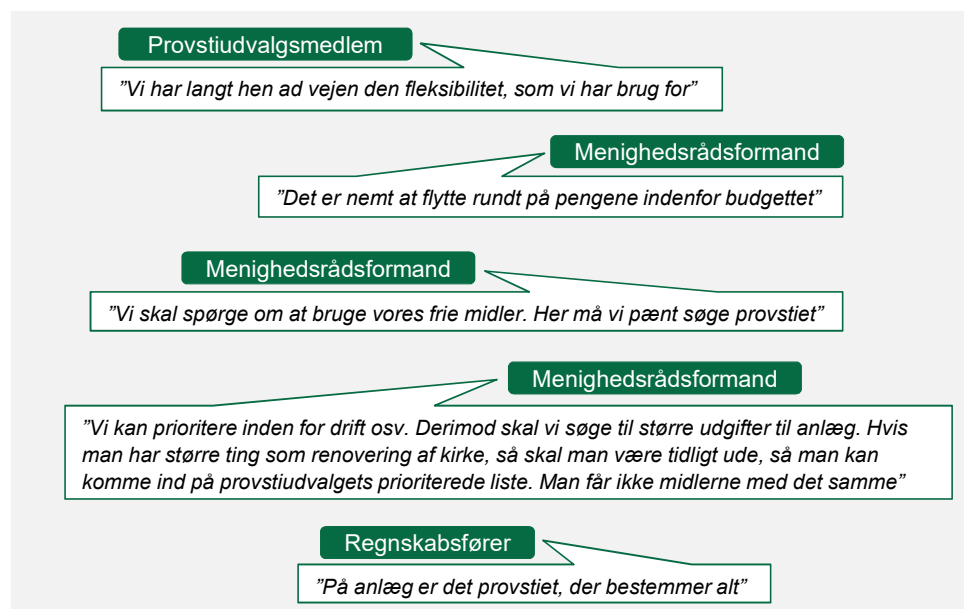

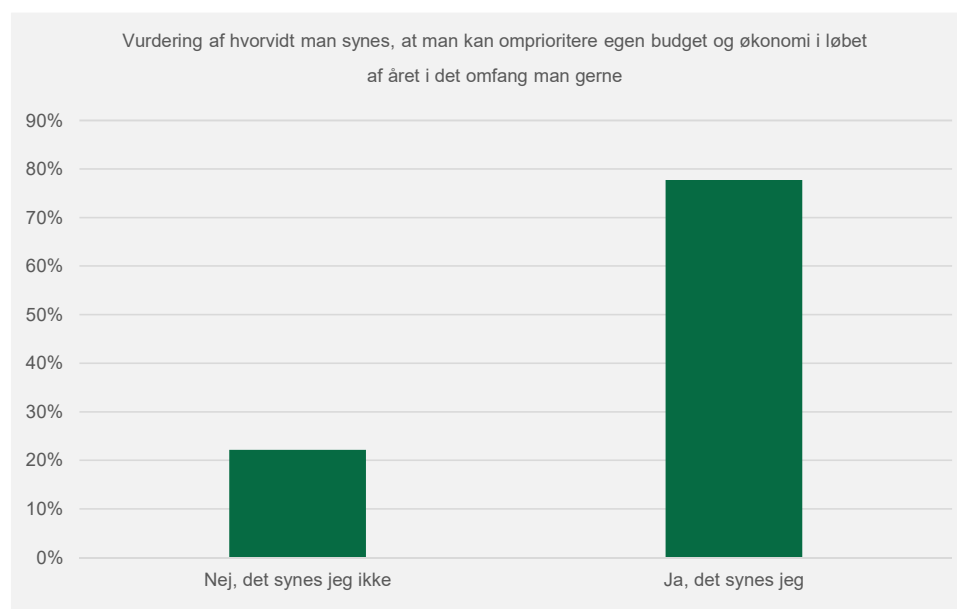
De fleste oplever, at de under opfølgingsprocessen i løbet af året har tilstrækkeligt med prioriteringsmuligheder inden for egne rammer

- Analysen peger på, at der overordnet set er en oplevelse af at kunne prioritere inden for egne rammer i det omfang, som man ønsker det.
- Godt 4/5 af respondenterne i spørgeskemaundersøgelsen svarer, at de har oplevelsen af at kunne omprioritere i økonomien i det omfang i løbet af året, som de gerne vil. Det er i den forbindelse værd at bemærke, at der ikke er væsentlig forskel i oplevelsen hos menighedsrådsmedlemmer eller provstiuvalgsmedlemmer.
- Analysen viser imidlertid også, at oplevelsen af at have tilstrækkeligt med prioriteringsmuligheder især gør sig gældende under drift, mens det opleves mere tungt at prioritere under anlæg, hvor der er en mere omfattende godkendelsesprocedure med provstiuvalget.

Tilstrækkeligt med muligheder

Udbredt oplevelse af tilstrækkelige prioriteringsmuligheder

Kilde: Fokusgruppeinterviews gennemført af SAI: 26 respondenter: 10 respondenter fra provstiuvalg, 11 respondenter fra menighedsråd, 5 respondenter fra regnskabsfællesskaber

Kilde: Telefonisk spørgeskemaundersøgelse gennemført af SAI: 40 respondenter: 10 respondenter fra provstiuvalg, 30 respondenter fra menighedsråd

Omkring 2/3 har en central pulje, som menighedsrådene kan søge i løbet af året udover 5. pct. midler (§7a midler¹)

- Analysen viser, at lidt over halvdelen af provstierne har etableret fælles puljer, som menighedsrådene kan søge i løbet af et budgetår. Puljerne dækker typisk over midler til nye aktiviteter, men der er også eksempler på anlægspuljer, energipuljer mv.
- Puljerne er etableret både med og uden forsøgsordning, og nogle af puljerne er derfor i strid med lovgivningen.
- Puljerne kan ses som udtryk for, at der er et behov for en fleksibilitet, som ikke er mulig med de nuværende regler uden en forsøgsordning.

Centrale puljer med og uden forsøgsordning

Eksempler på puljer

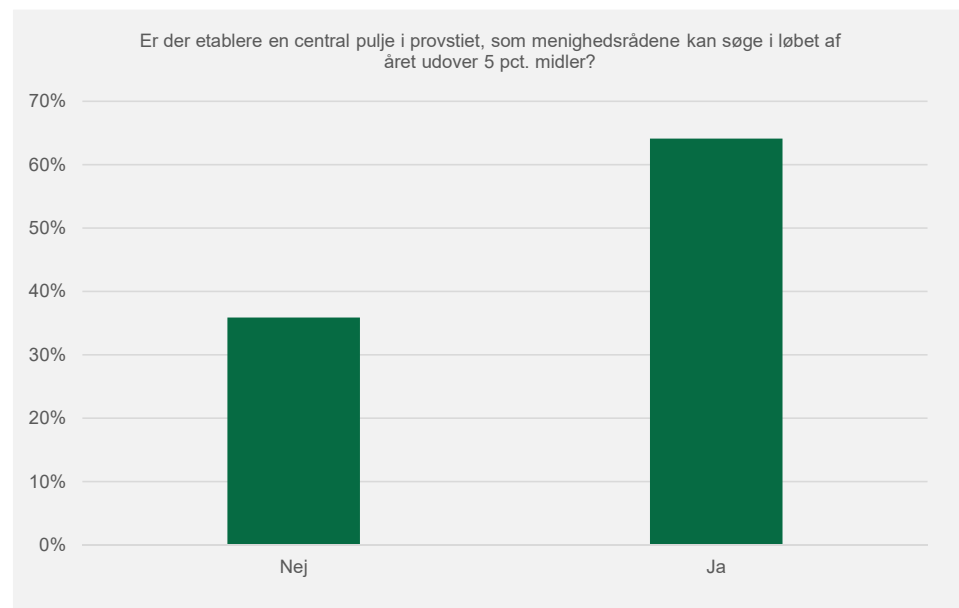
- Aktivitetspulje
- Anlægspulje
- Udviklingspulje
- Pulje til samarbejdsprojekter mellem sognene
- Energipulje/grøn omstilling/grønne tiltag
- Uddannelsespulje/faglig og kollegial udvikling
- Diakonpulje
- Innovationspuljer
- Forkyndelsespulje
- Puljer til kalkning (indvendigt og udvendigt)
- Kirkegårdspulje
- Kirkelivspulje
- Arrangementspulje
- Covid-19 pulje
- Pulje til ekstraordinære feriepenge

Puljerne er etableret både med og uden forsøgsordning

Provstisekretær

"Puljen kom til efter, der blev lukket for forsøgsordning. Vi har haft svært ved at komme igennem til Kirkeministeriet, så vi har bare gjort det"

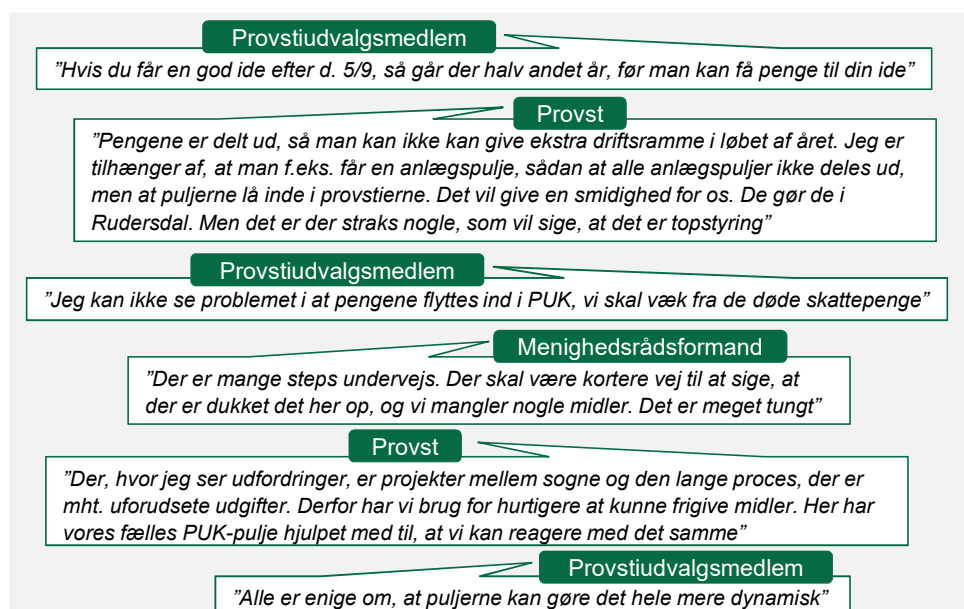
Mange har centrale puljer

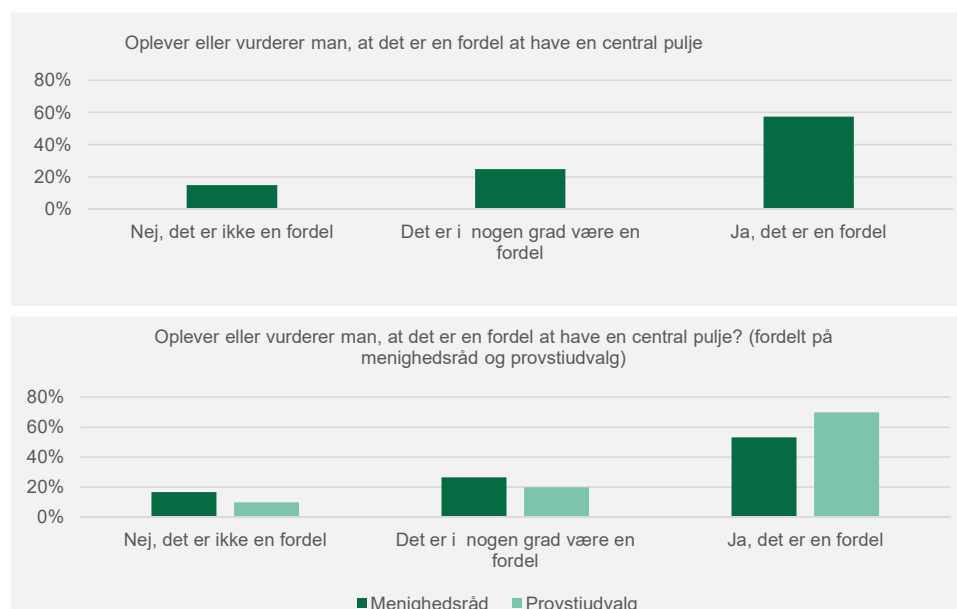
Der er stor tilslutning til, at der i løbet af året er behov for øget fleksibilitet, som kan håndteres gennem centrale puljer

- Analysen peger på, at det opleves u hensigtsmæssigt, at mulighederne for at justere i rammerne i løbet af året er ret begrænsede, og at centrale puljer kan være med til at håndtere dette.
- Analysen viser således, at over 4/5 af respondenterne i spørgeskemaanalysen mener, at det er en fordel, eller i nogen grad er en fordel at have centrale puljer. Dette tyder på, at der er et ønske om tiltag, der øger muligheden og fleksibiliteten ift. at igangsætte nye initiativer. Det er værd at bemærke, at billedet er det samme blandt menighedsråd og provstiudvalg, om end provstiudvalgsmedlemmerne i lidt højere grad vurderer, at centrale puljer er en fordel.
- Det bemærkes dog, at nogle respondenter også fremhæver, at der er en risiko for, at puljer kan øge bureaukrati, da der skal søges om disse, lige såvel som at puljer kan tilgodese menighedsråd, som har bedre kapacitet til at søge puljerne.

Fleksibilitet kan håndteres gennem centrale puljer

Centrale puljer er en fordel

Kilde: Fokusgruppeinterviews gennemført af SAI: 26 respondenter: 10 respondenter fra provstiudvalg, 11 respondenter fra menighedsråd, 5 respondenter fra regnskabsfællesskaber

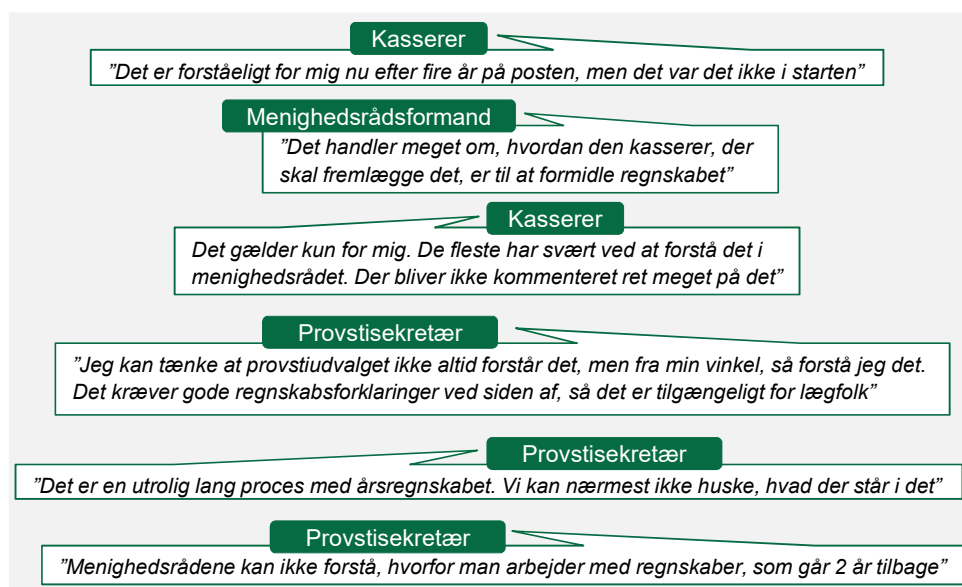
Kilde: Telefonisk spørgeskemaundersøgelse gennemført af SAI: 40 respondenter: 10 respondenter fra provstiudvalg, 30 respondenter fra menighedsråd

Anm.: Søjlediagrammerne summerer ikke til 100 %, da der er frasorteret en besvarelse, da respondent ikke kunne svare på spørgsmålet

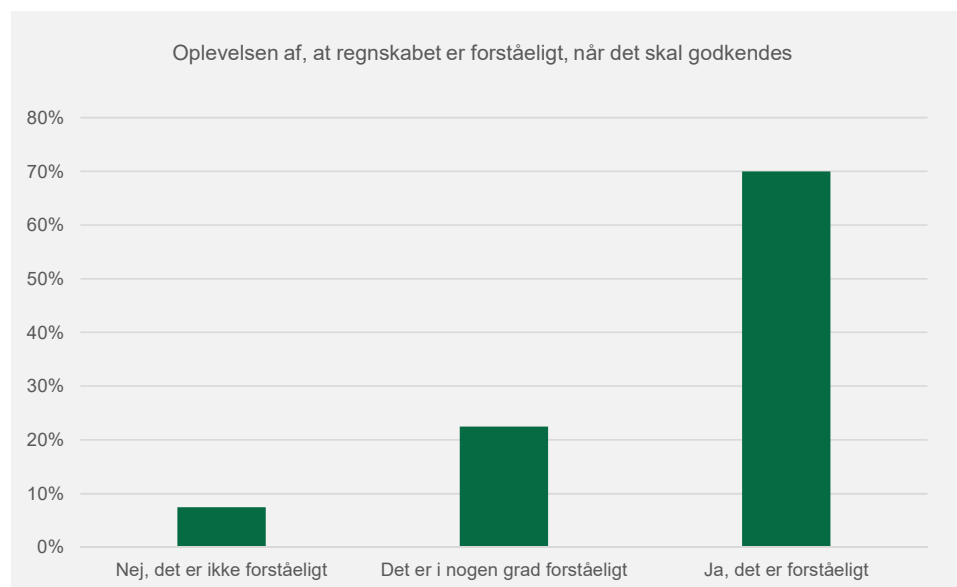
Regnskabsprocessen opleves som langtrukken og unødigt bureaukratisk

- Fra finansåret slutter til årsregnskabet offentliggøres strækker godkendelsens af årsregnskabet sig over en periode på over et år.
- Ifm. analysen har flere nævnt, at aflæggelse af regnskab opleves langtrukket, unødigt bureaukratisk og svært at forstå for læge medlemmer af menighedsrådet. Der er blandt andet eksempler på, at der i tillæg til den formelle godkendes procedure er opstået "lokale regler", hvor provstiudvalget f.eks. stiller yderligere krav til menighedsrådene.
- Analysen viser dog, at 70 pct. af respondenterne oplever, at regnskabet er forståeligt, om end flere dog nævner, at det i mange tilfælde ikke er forståeligt for læge medlemmer af menighedsrådet, og at man selv som kasserer først har forstået det efter længere tid i menighedsrådet.

Lang proces

Regnskabet er forståeligt for de indviede

Processer: Opsummering og anbefalinger

Fund

- Budgetproces
  - Budgetprocessen opleves omfattende og langtrukken
  - Foreløbige budgetter giver mening, hvis de bliver brugt i processen
  - Menighedsrådene skal meget tidligt forholde sig til næste års budget – dette giver ikke nødvendigvis mening
- Opfølgingsproces
  - Gennemgående oplevelse af, at der er tilstrækkelige dispositionsmuligheder indenfor budgettet
  - Det opleves uhensigtsmæssigt, at mulighederne for at justere i rammerne i løbet af året er ret begrænsede
  - Der er stor tilslutning til, at der i løbet af året er behov for øget fleksibilitet, som kan håndteres gennem centrale puljer
- Regnskabsproces
  - Godkendelsen af årsregnskabet opleves langtrukket og unødigt bureaukratisk
  - Vanskeligt at forstå for de medlemmer, der ikke sidder med økonomien i menighedsrådene eller provstiudvalget

Anbefalinger

Initiativer:

- Man kan beskrive bedste praksis og sprede budskabet om "den gode budgetproces", "den gode opfølgning" og "den gode regnskabsaflæggelse"
- Man kan vurdere, om det generelt skal gøres nemmere at have centrale puljer i provstierne eller en anden form for fleksibilitet

Til videre analyse:

- Det bør overvejes, om de formelle krav kan blive mere enkle:
  - Budgetproces: Kan processen gøres kortere – f.eks. ved kun at have et formelt krav om sluttidspunkt for godkendelse (de enkelte led i processen kan være op til det enkelte provsti. Det er vigtigt at provstiet i så fald vælger en enkel proces og ikke komplicerer processen med mange lokale regler)
  - Opfølgingsproces: Arbejde dynamisk med budgettet – gør det muligt at ændre budget og have færre godkendelser ift. disposition indenfor budget
  - Regnskabsproces: Kan processen gøres kortere – f.eks. ved at fremrykke revision og godkendelsesprocedure
- Det bør overvejes at gøre op med "lokale regler" gennem kortlægning af lokale regler med henblik på sanering og opklaring af misforståelser

Ledelsesinformation

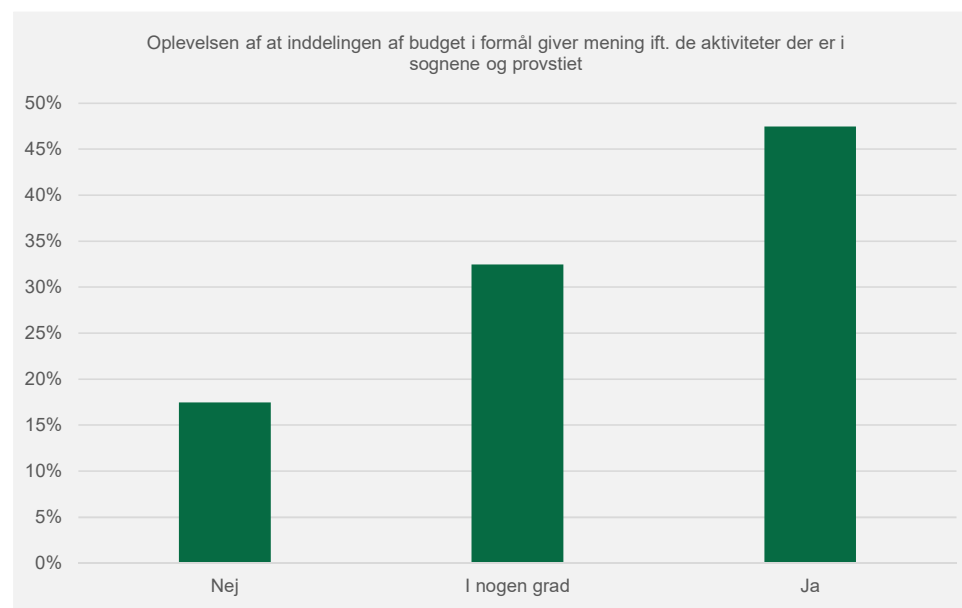
Formål giver god mening ift. aktiviteter men kan være vanskelige at styre på i det enkelte menighedsråd

- Analysen peger på, at opdelingen i formål overordnet set opleves meningsfuld ift. de aktiviteter, som menighedsrådene har. Næsten halvdelen af respondenterne i spørgeskemaundersøgelsen svarer således "ja" på spørgsmålet om, at det giver mening.
- Analysen peger imidlertid også på, der er mange, der samtidig oplever, at formålene ikke er hensigtsmæssige ift. forståelsen af økonomien og den løbende styring.
- Det tyder således på, at formålene understøtter et styringsbehov, som er relevant på et aggregeret niveau, mens det lokale styringsbehov ikke nødvendigvis understøttes. Det lokale styringsbehov understøttes således i nogle tilfælde sandsynligvis bedre af artskontoplanen eller lokale dimensioner.
- Det skal desuden bemærkes, at formålkontoplanen ikke altid anvendes hensigtsmæssig, idet der visse steder er sket en knopskydning af underformål, hvor der overstyres på meget små budgetposter.

Det er vanskeligt at styre på aktiviteter

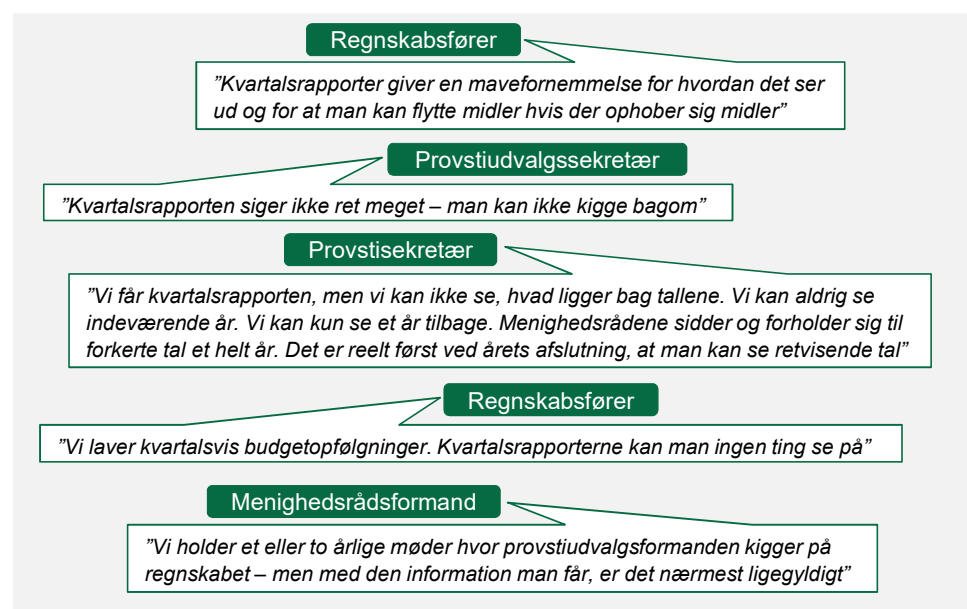
Formålene giver god mening ift. aktiviteter

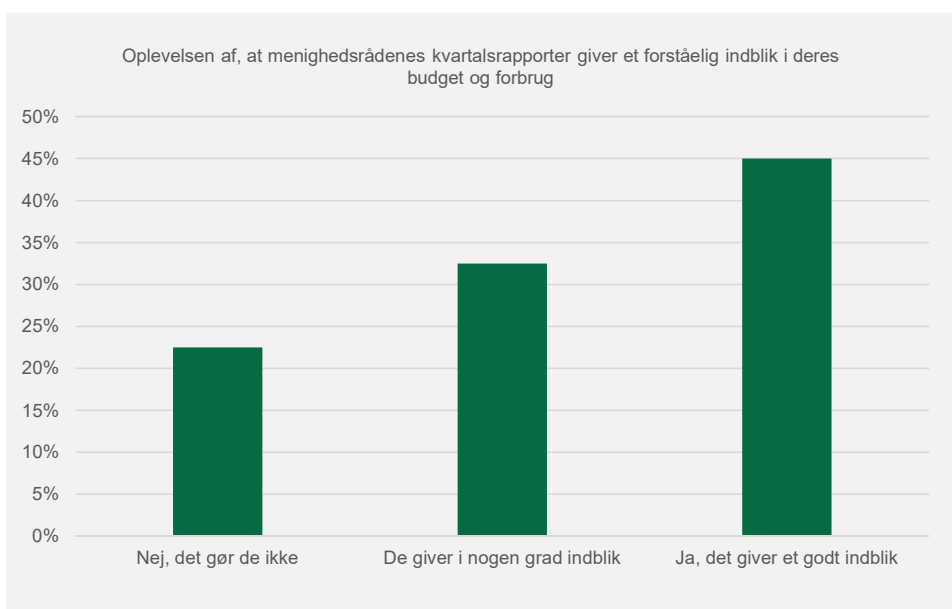
Kvartalsrapporterne giver et overordnet indblik i budget og forbrug men er vanskelige at anvende som styringsværktøj

- Analysen peger på, at kvartalsrapporterne overordnet set giver et forståeligt indblik i budget og forbrug, om end det blot er 45 pct. af respondenterne i spørgeskemaundersøgelsen, som angiver, at "de giver et godt indblik".
- Kvartalsrapporterne finder imidlertid ikke anvendelse som styringsværktøj, blandt andet fordi man ikke kan se, hvad der ligger bag tallene.
- Anvendelsen af kvartalsrapporterne er derudover udfordret ved, at man ikke kan periodisere budget og forbrug. Endvidere peges der på, at der typisk kan være konteret og omkonteret forbrug efter periodeluk for kvartalsrapporterne, hvorfor det typisk ikke er retvisende forbrug, der fremgår i rapporten.

Rapporterne er vanskelige at anvende som styringsværktøj

Rapporterne giver overordnet indblik

Kilde: Fokusgruppeinterviews gennemført af SAI: 26 respondenter: 10 respondenter fra provstiudvalg, 11 respondenter fra menighedsråd, 5 respondenter fra regnskabsfællesskaber

Kilde: Telefonisk spørgeskemaundersøgelse gennemført af SAI: 40 respondenter: 10 respondenter fra provstiudvalg, 30 respondenter fra menighedsråd

Mange supplerer kvartalsrapporterne med yderligere ledelsesinformation

- Analysen viser, at over 40 pct. af respondenterne i analysen supplerer kvartalsrapporterne med yderligere ledelsesinformation for at forstå deres økonomi.
- I de forskellige menighedsråd og provstier udarbejdes der meget forskelligt materiale, som kan ses som et udtryk for, at der er behov for ledelsesinformation udover kvartalsrapporterne for at forstå og styre økonomien de enkelte steder.

Yderligere materiale hjælper med forståelse og styring

Menighedsrådsformand

"Hvis man ikke er regnskabskyndig, så er det ikke til forstå. Vores kasserer laver et budgetark ved siden af, så man kan forstå det"

Menighedsrådsformand

"Jeg får et ark fra regnskabskontoret, så jeg kan lave en pivot tabel og kan afstemme"

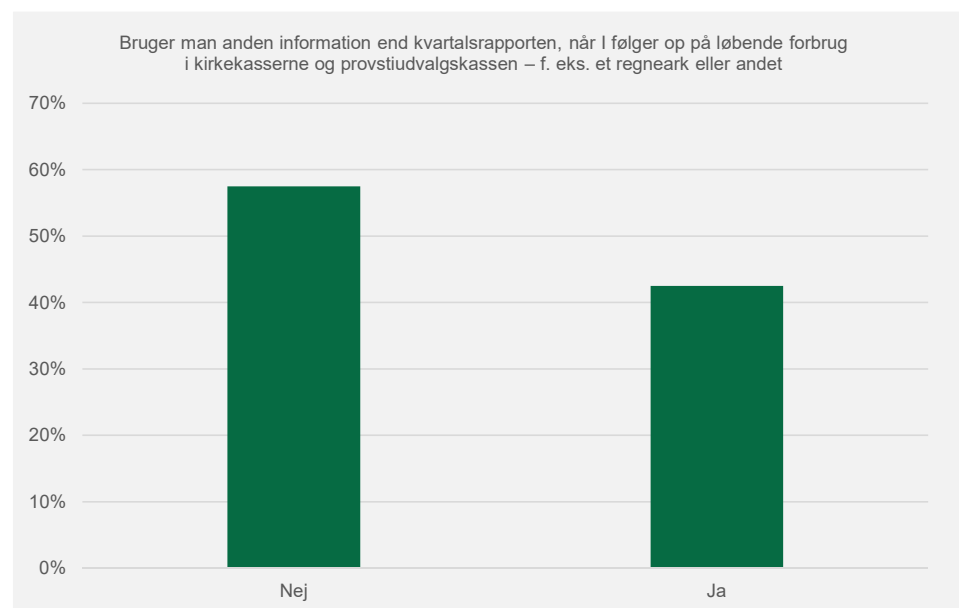
Menighedsrådsformand

"Vores kasser sidder altid med sin egen pivottabel for bedre at kunne sammenligne udgifter mellem forskellige år. Det er den information, som vedkommende anvender til interne møder"

Eksempler på supplerende materiale

- Regneark med opdeling i formål, hvor lønnen er trukket ud
- Regneark uden formål men i stedet opdelt på arter (lån, øvrig drift mv.)
- Rengeark med specifikke udgiftsposter under hvert formål
- Kontoudtog fra banken
- Egne rapporter
- Notater

Mange supplerer kvartalsrapporterne

Kilde: Fokusgruppeinterviews gennemført af SAI: 26 respondenter: 10 respondenter fra provstiudvalg, 11 respondenter fra menighedsråd, 5 respondenter fra regnskabsfællesskaber

Kilde: Telefonisk spørgeskemaundersøgelse gennemført af SAI. 40 respondenter: 10 respondenter fra provstiudvalg, 30 respondenter fra menighedsråd

Ledelsesinformation: Opsummering og anbefalinger

Fund

- Formålkontoplanen giver overordnet mening ift. de aktiviteter, som menighedsrådene har
- Formålkontoplanen understøtter ikke nødvendigvis de lokale styringsbehov, som sandsynligvis understøttes bedre ved anvendelse af artskontoplanen eller lokale dimensioner
- Kvartalsrapporterne giver et overordnet forståeligt indblik i budget og forbrug men er vanskelige at anvende som styringsværktøj, hvilket bl.a. skyldes at der ikke kan periodiseres, samt forbrugstal typisk er forældet, når der følges op på kvartalsrapporten
- Mange supplerer kvartalsrapporter med anden ledelsesinformation for at forstå og styre deres økonomi

Anbefalinger

Initiativer:

- Man kan gennemføre en evaluering af registreringsrammen
- Man kan udbrede bedste praksis af anvendelse af registreringsrammen – f.eks. for at nedbringe overstyring via underformål
- Man kan udvikle standardrapporter, som understøtter den lokale styring – f.eks. med udgangspunkt i artskontoplanen eller lokale dimensioner

Til videre analyse:

- Det bør overvejes, om der skal gennemføres en analyse af, hvordan man kan præsentere budget og regnskab på en mere gennemskuelig måde for medlemmerne af menighedsråd og provstiudvalg

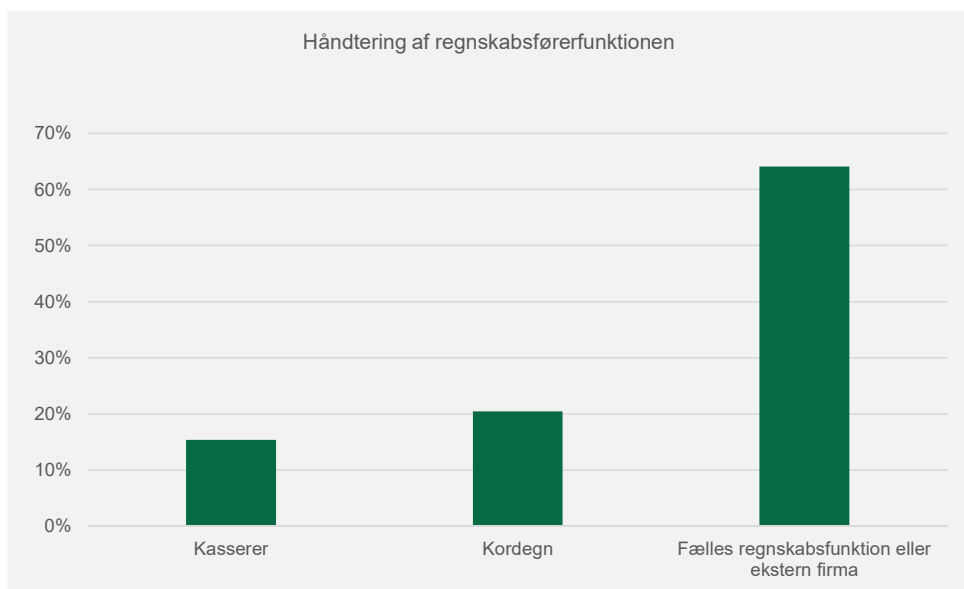
Administrativ understøttelse

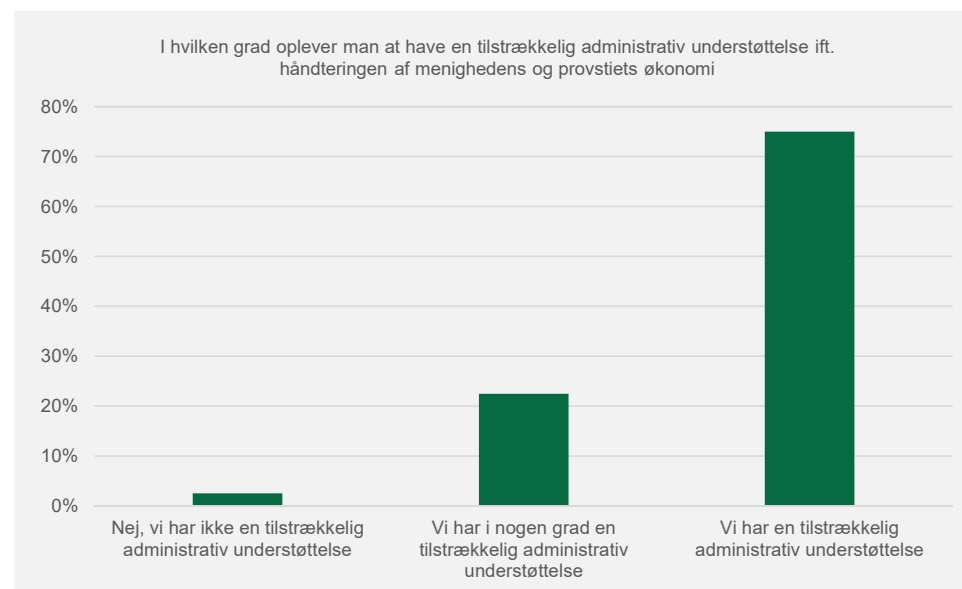
En stor del benytter en fælles regnskabsførerfunktion og oplever, at de har en tilstrækkelig administrativ understøttelse

- Blandt respondenterne i analysen benytter ca. 2/3 en fælles regnskabsførerfunktion, og det er generelt oplevelsen – for 3/4 af respondenterne – at de har en tilstrækkelig administrativ understøttelse.
- Analysen viser, at der er mange måder at regnskabsføreren kan etableres i en fælles funktion. I undersøgelsen er der således eksempler på, at regnskabsførerfunktionen håndteres af f.eks. en fælles regnskabsfører for flere sogn, et professionelt firma, et kontorfællesskab for provstiet mv.

Fælles regnskabsførerfunktion er udbredt

Tilstrækkelig administrativ understøttelse

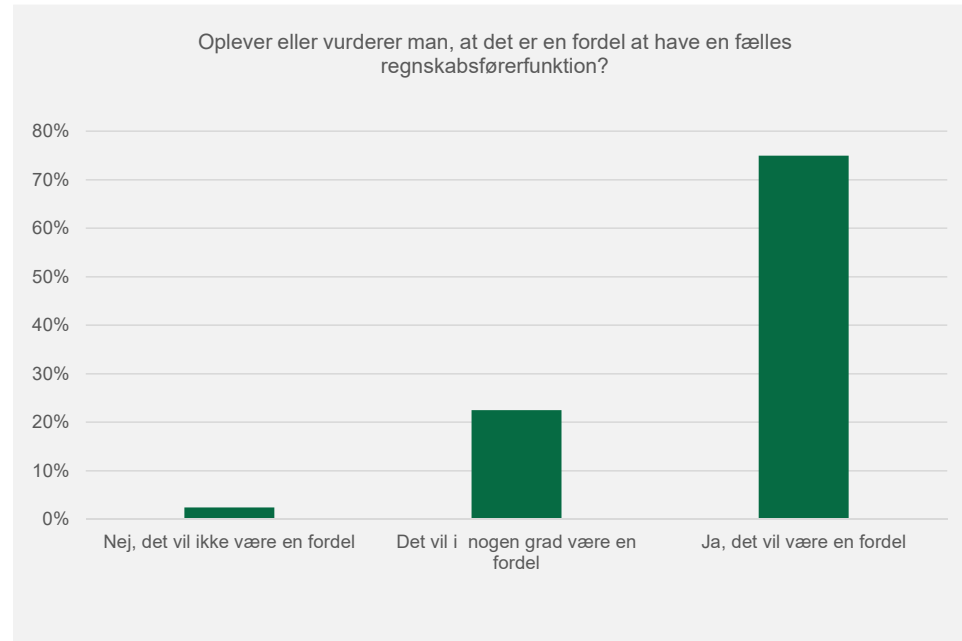
Størstedelen oplever, at det er en fordel at have fælles regnskabsførerfunktioner

- Analysen peger på, at en velfungerende fælles regnskabsfunktioner er med til at professionalisere håndtering af regnskab, der sikrer ensartet kontering og korrekt aflæggelse af regnskab, overholdelse af regler, samt nedbringelse af sårbarhed f.eks. ifm. sygdom.
- Analysen viser desuden, at de fleste – 3/4 af respondenterne i spørgeskemaundersøgelsen – oplever, at det er en fordel at have en fælles regnskabsførerfunktion.
- Blandt respondenterne er der imidlertid flere, der peger på, at der er behov for, at nogle agerer som drivkraft for at få fælles regnskabsførerfunktioner.
- Det skal desuden bemærkes, at selvom der blandt respondenterne er en forholdsvis bred opbakning til en fælles regnskabsførerfunktion, er der også eksempler på, at det ikke altid er gået godt, og der kan være menighedsrådsmedlemmer, som frygter, at økonomien kommer for langt væk fra menighedsrådet, hvis regnskabet ikke håndteres tæt på menighedsrådet.

Fælles regnskabsførerfunktion giver god mening

Fælles regnskabsførerfunktion er en fordel

Administrativ understøttelse: Opsummering og anbefalinger

Fund

- Mange benytter sig af en fælles regnskabsførerfunktion og finder, at deres administrative understøttelse er tilstrækkelig
- Der er mange forskellige former for fælles regnskabsførerfunktioner
- Bred opfattelse af, at en fælles regnskabsførerfunktion er en fordel
- Der er behov for en drivkraft for at etablere fælles regnskabsførerfunktioner
- Blandt menigrådsmedlemmer kan der være en frygt for, at økonomien kommer for langt væk fra menighedsrådet, hvis regnskabet ikke håndteres tæt på menighedsrådet

Anbefalinger

Initiativer:

- Man kan beskrive bedste praksis og sprede budskabet om en "Standardmodel" for regnskabsfællesskaber:
  - Kan sikre en vidensdeling om fordele og faldgruber ved fælles regnskabsførerfunktioner
  - Kirkeministeriet kan f.eks. stå for det men overveje at "arbejde gennem andre" (f.eks. stifter eller provstier) ved at støtte deres arbejde

Til videre analyse:

- Det bør overvejes at gennemføre en analyse af mulighederne for professionalisering f.eks. gennem administrative fællesskaber/centre herunder:
  - Analyse af positiv spill-over effekter ved administrative fællesskaber f.eks. mindre sårbarhed ift. sygdom, udskiftning, øget service- og kompetenceniveau mv.
  - Analyse af stordriftsfordele ved oprettelse af administrative centre

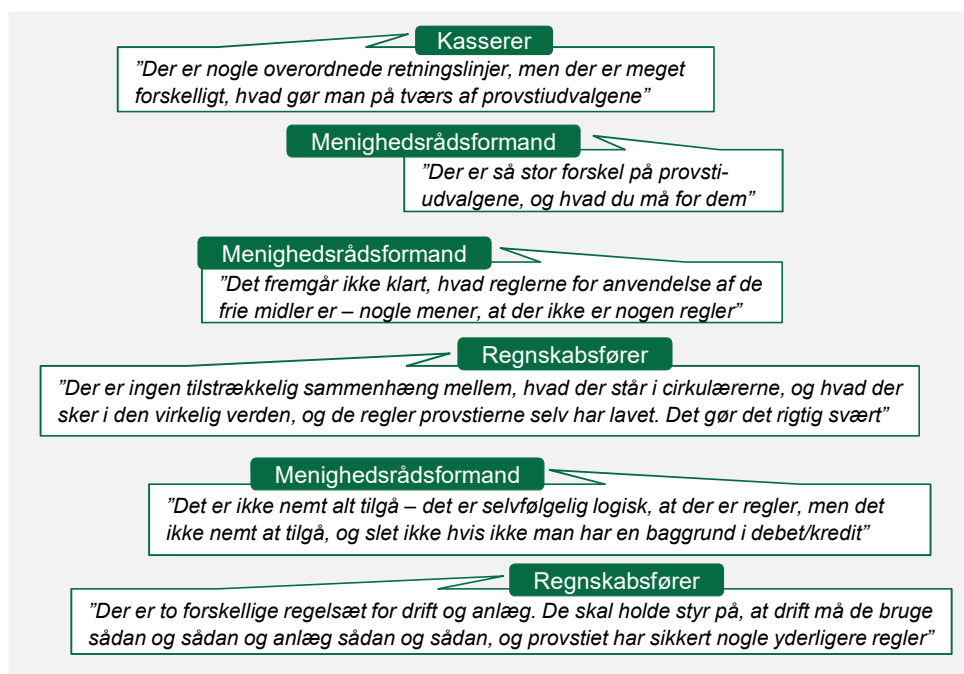
Regler

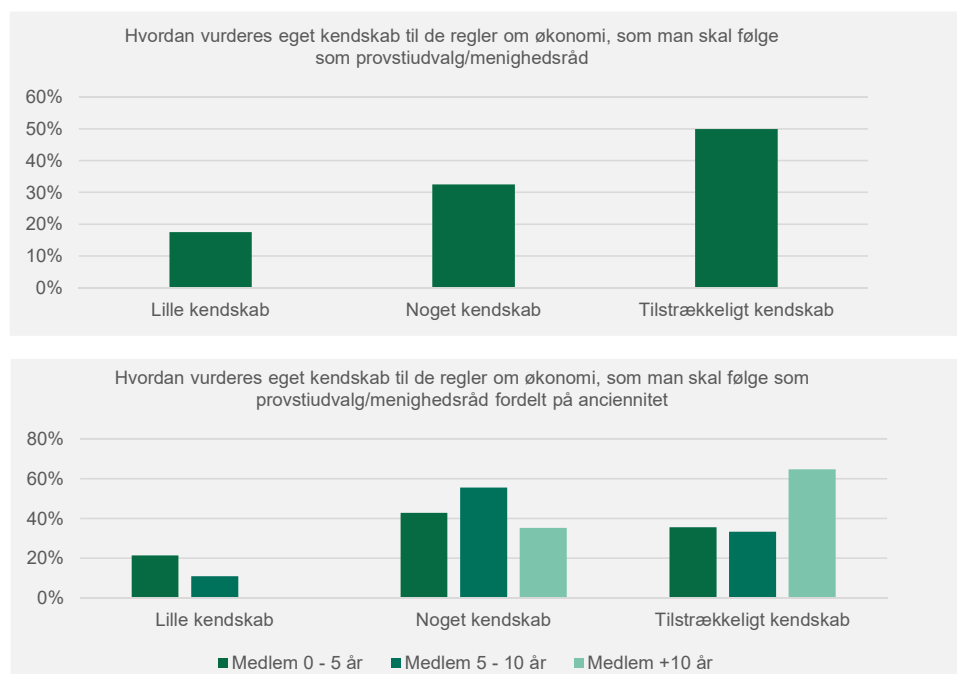
Halvdelen vurderer, at de har et tilstrækkeligt kendskab til de regler om økonomi, som de skal følge – nye medlemmer er særligt udfordret

- Analysen peger på, at der er forholdsvis mange, som ikke har et tilstrækkeligt kendskab til de regler om økonomi, som de skal følge. Dette hænger blandt andet sammen med, at det er forholdsvis kompliceret og derfor svært for medlemmerne og tilgå, og derudover er der mange "lokale regler", som er opstået rundt omkring.
- Samlet set er det kun halvdelen af respondenterne i spørgeskemaanalysen, som svarer, at de har et tilstrækkeligt kendskab.
- Blandt nye medlemmer – dvs. medlemmer med 0-5 års medlemskab – svarer godt 2/3, at de har "lille" eller "noget kendskab".
- Derudover er det kun godt 2/3 af medlemmerne med over 10 års medlemskab, der oplever at have et tilstrækkeligt kendskab til de regler, som de skal følge.

Svært at tilgå og mange "lokale regler"

Halvdelen oplever at have tilstrækkeligt kendskab

Knap halvdelen oplever, at det er svært eller meget svært at lave samarbejde, som indeholder økonomi, på tværs af provstiet

- Analysen peger på, at de nuværende regler er med til at gøre det svært at lave samarbejde, som indeholder økonomi, på tværs af provstiet.
- Blandt respondenterne i spørgeskemaundersøgelsen oplever knap halvdelen, at det er svært eller meget svært at lave samarbejde, som indeholder økonomi, på tværs af provstier og menighedsråd. Det opleves således bureaukratisk og nogle har ligefrem oplevelsen af, at skulle omgå reglerne for at kunne etablere et samarbejde.
- Analysen peger desuden på, at forsøgsordningerne kan være med til at gøre det nemt, hvilket blandt andet gør sig gældende for nogle af de respondenter, der i spørgeskemaundersøgelsen svarer, at "det er nemt og ligetil".

Det er bureaukratisk at samarbejde på tværs

Provstiuvalgssekretær

"Vi kunne godt tænke os mere fleksibilitet. Når man kommer fra den "virkelige verden" og ind, så er systemet ikke særlig fleksibelt. Jeg føler, at jeg hele tiden skal tænke kreativt for at komme uden om reglerne for at kunne frigive midler"

Provstiuvalgsformand

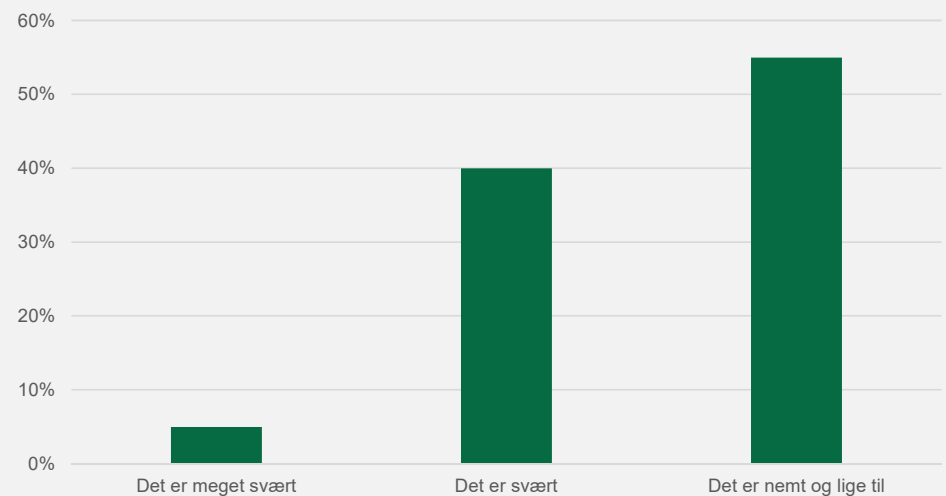
"Det er for bureaukratisk hele tiden at skulle oprette en bestyrelse og budgetter for alt – det kan dræbe de frivilliges energi"

Menighedsrådsformand

"Forsøgsordningerne og samarbejdet, det er guld værd"

Lidt over halvdelen oplever, at samarbejde er nemt

Hvordan oplever man mulighederne for at lave samarbejde, der indebærer økonomi, på tværs af provstiet?

Regler: Opsummering og anbefalinger

Fund

- Kendskab til regler
  - Halvdelen oplever at have tilstrækkeligt kendskab til de regler om økonomi, som de skal følge
  - Særligt nye medlemmer er udfordret, idet har ca. 2/3 kun har "lille" eller "noget kendskab"
  - 2/3 af medlemmerne med mere end 10 års medlemskab oplever at have et tilstrækkeligt kendskab
  - Der er mange "lokale regler", som er med til at gøre det kompliceret
- Samarbejde på tværs
  - Knap halvdelen oplever, at det er svært eller meget svært at lave samarbejde, som indeholder økonomi, på tværs af provstiet og mellem menighedsråd
  - Forsøgsordningerne er i nogle tilfælde med til at gøre det nemt i dag

Anbefalinger

Initiativer:

- Man kan beskrive bedste praksis og sprede budskabet f.eks. ved tiltag om "Sådan overholder man gældende regler" eller "Typiske misforståelser"
- Man kan styrke onboardingforløb for nye medlemmer og erfaringsudveksling for erfarne medlemmer:
  - Dette med henblik på at løfte kompetenceniveauet
  - Kirkeministeriet kan f.eks. stå for det men overveje at "arbejde gennem andre" (f.eks. stifter eller provstier) ved at støtte deres arbejde

Til videre analyse:

- Det bør overvejes at gennemføre en analyse af, om der er behov for et egentligt "akademi" til uddannelse og vidensdeling
- Det bør overvejes at gøre op med "lokale regler" jf. afsnit om processer
- Det bør overvejes at gennemføre en analyse af, om der skal være større fleksibilitet i reglerne ift. samarbejde på tværs af menighedsråd og provstier. Skal forsøgsordninger f.eks. fortsætte eller gøres mulige for alle?
- Det bør overvejes at gennemføre en analyse af, hvor meget der skal stå i loven, og hvor meget der f.eks. fastsættes i en bekendtgørelse. Dette kan gøre det lettere at foretage justeringer i de formelle rammer, som ellers ville kræve lovændring

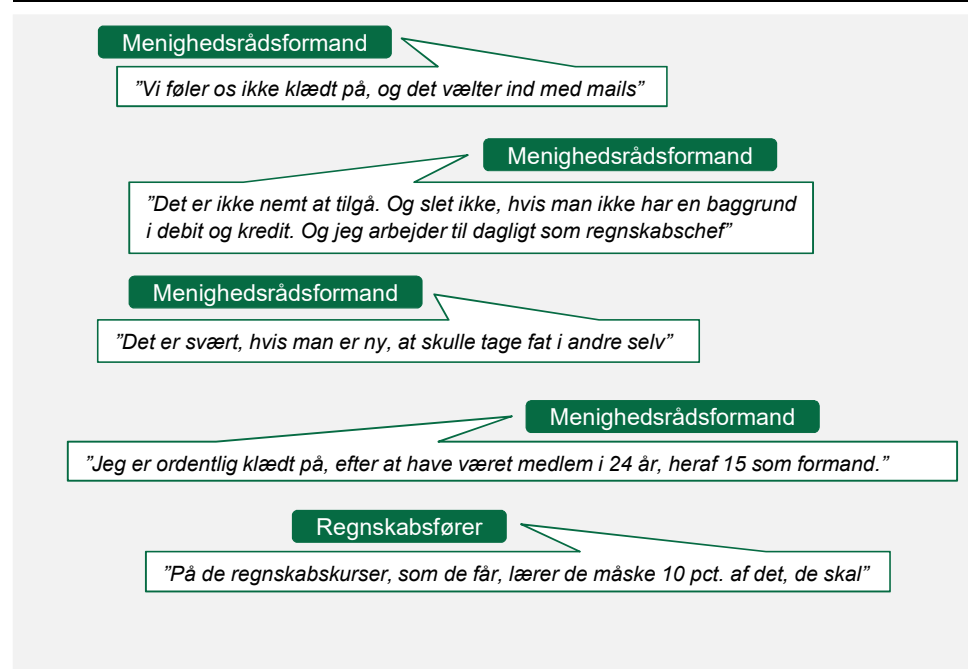
Kompetencer

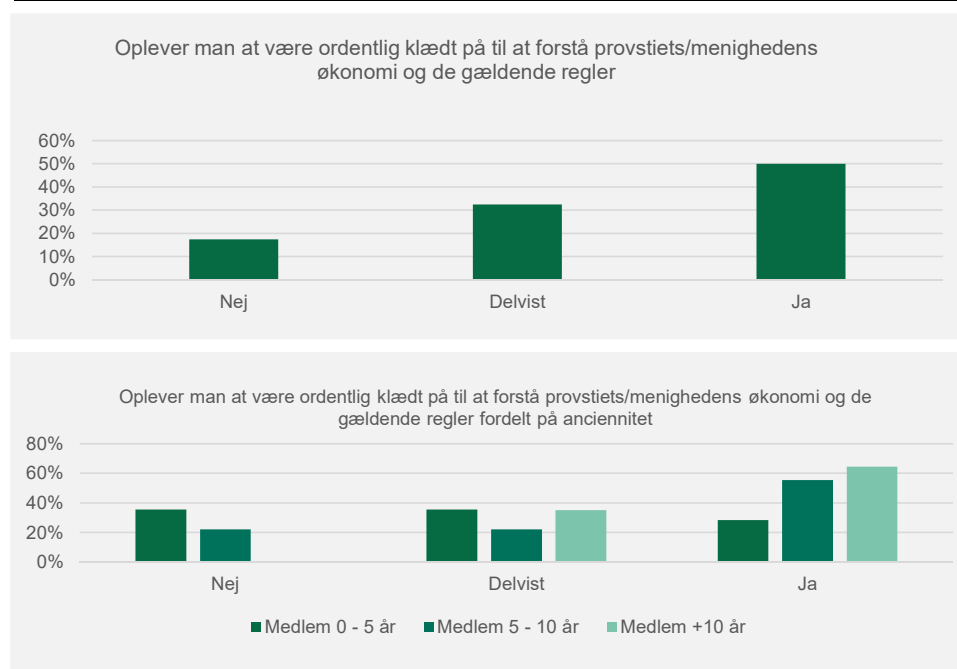
Halvdelen oplever at være klædt ordentligt på til at forstå økonomien og de gældende regler – særligt nye medlemmer er udfordret

- Analysen viser, at der er forholdsvis mange, som ikke oplever at være klædt godt på til at forstå provstiets/menighedens økonomi og de regler, som de skal overholde. Det er gennemgående oplevelsen, at det er svært at tilgå – også selvom de fleste medlemmer kommer med erfaringer fra andre områder.
- Samlet set er det kun halvdelen af respondenterne i spørgeskemaanalysen, som svarer "ja" på, om de oplever at være klædt ordentligt på.
- Særligt nye medlemmer er udfordret. Blandt medlemmer med 0-5 års medlemskab svarer ca. 70 pct. således "nej" eller "delvist".
- Det er desuden værd at bemærke, at kun godt 2/3 af medlemmerne med over 10 års medlemskab oplever at være klædt ordentligt på.

Det er svært at tilgå – særligt for nye medlemmer

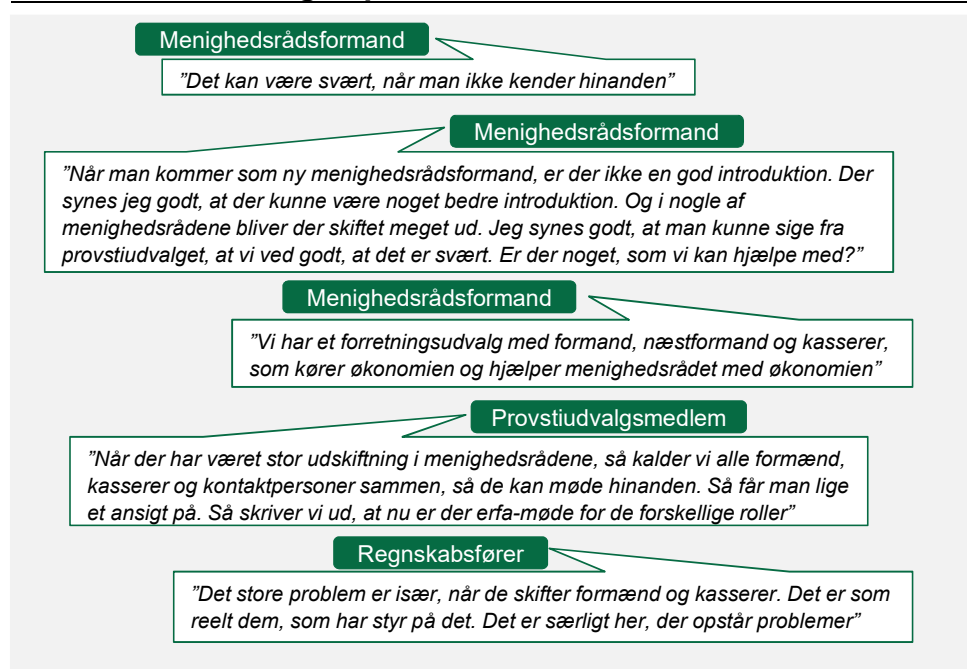
Halvdelen føler sig klædt ordentligt klædt på

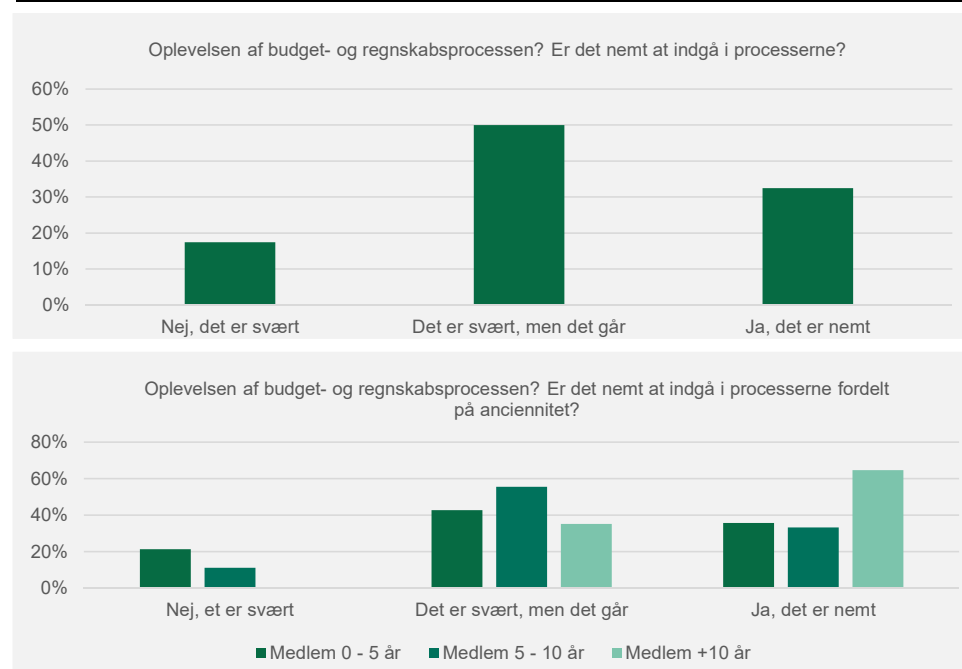
1/3 oplever, at det er nemt at indgå i budget- og regnskabsprocesserne – særligt nye medlemmer har det svært

- Analysen peger på, at det generelt opleves svært at indgå i budget- og regnskabsprocesserne. Dette skyldes blandt andet, at folk ikke kender hinanden, og at der er stor forskel på, hvor meget introduktion der er for nye medlemmer.
- Af respondenterne i spørgeskemaanalysen er det kun godt 1/3, der oplever, at det er nemt at indgå i processerne.
- Blandt nye medlemmer med 0-5 års medlemskab svarer ca. 45 pct. således, at "det er svært" eller at "det er svært, men det går".
- Derudover skal det bemærkes, at kun godt 2/3 af medlemmerne med over 10 års medlemskab oplever, at det er nemt at indgå i budget- og regnskabsprocesserne.

Det er svært at indgå i processerne

1/3 oplever at det er nemt at indgå i processerne

Kompetencer: Opsummering og anbefalinger

Fund

- Forståelsen af økonomi og gældende regler
  - Halvdelen oplever at være klædt ordentligt på til at forstå økonomien og de gældende regler
  - Særligt nye medlemmer oplever ikke at være klædt godt på
  - 2/3 af medlemmerne med mere end 10 års medlemskab oplever at være klædt godt på
- Oplevelsen af at kunne indgå i processerne
  - 1/3 oplever, at det er nemt at indgå i budget- og regnskabsprocesserne
  - Det er særligt svært for nye medlemmer at indgå i processerne
  - 2/3 af medlemmerne med mere end 10 års medlemskab oplever, at det er nemt at indgå i processerne

Anbefalinger

Initiativer:

- Man kan styrke onboardingforløb for nye medlemmer og erfaringsudveksling for erfarne medlemmer jf. afsnit om regler:

Til videre analyse:

- Det bør overvejes at gennemføre en analyse af, om der er behov for et egentligt "akademi" til uddannelse og vidensdeling jf. afsnit om regler
- Det bør overvejes at gennemføre en analyse af, om noget kan håndteres gennem forenkling af processer jf. afsnit om processer

Kapitel 4: Vurdering af rammerne for økonomistyring

Vurdering af analysens resultater i forhold til kriterierne: oplyst, ansvarlig, transparent og inddragende

Vurdering af nuværende rammer

Formålet med analysen har været, at afdække de lokale niveauers (menighedsråd og provstiudvalgs) oplevelse af rammerne for økonomistyring af de lokale kasser i folkekirken. Analysen søger dermed at overordnet set at svare på spørgsmålet om:

Understøtter rammerne, at provstiudvalg og menighedsråd kan træffe oplyste og bevidste valg om aktiviteter i provstier og sogne?

I det følgende vurderes resultaterne i lyset af de fire kriterier, som KM tidligere har anvendt til at vurdere igangsatte initiativer på området siden 2009.

Kriterier, definition og eksempler på indikatorer

Kriterie	Definition	Eksempel på indikatorer
Oplyst	Væsentlig og relevante oplysninger er til rådighed	<ul style="list-style-type: none"> • Er relevante og aktuelle oplysninger til rådighed? • Er økonomien præsenteret meningsfuldt? • Er man klædt på til at forstå sin økonomi?
Ansvarlig	Beslutninger og økonomi understøtter sognets kirkelig virksomhed	<ul style="list-style-type: none"> • Forholder man sig til sit budget ift. sine aktiviteter • Foretager man løbende prioritering • Har man en god administrativ understøttelse
Transparent	Sammenhæng ml. beslutninger, økonomi og regnskab	<ul style="list-style-type: none"> • Er det klart, hvem der beslutter de økonomiske dispositioner? • Er grundlaget for de økonomiske rammer gennemskueligt? • Er der gennemskelige beslutningsprocesser?
Inddragende	Inddragelse og involvering af menighed	<ul style="list-style-type: none"> • Inddrages menighed aktivt i menighedsmøderne? • Inddrages menigheden i andre situationer end ved menighedsrådet?

Oplyst

Vurdering af nuværende rammer

Potentiale for mere relevante og aktuelle oplysninger: Analysen viser at kvartalsrapporterne giver et overordnet forståeligt indblik i budget og forbrug men er vanskelige at anvende som styringsværktøj, hvilket blandt andet skyldes, at der ikke kan periodiseres, samt at forbrugstal typisk er forældet, når der følges op på kvartalsrapporten. Mange supplerer således kvartalsrapporterne med anden ledelsesinformation for at forstå og styre deres økonomi. Analysen peger således på, at der er et vist potentiale for at øge relevansen og aktualiteten af de oplysninger som menighedsrådene og provstiudvalgene har til rådighed.

Præsentationen af økonomien tilgodeser ikke alle behov: Analysen peger på, at formålkontoplanen giver overordnet mening ift. de aktiviteter, som menighedsrådene har, men at den ikke nødvendigvis understøtter de lokale styringsbehov, som sandsynligvis understøttes bedre ved anvendelse af artskontoplanen eller lokale dimensioner.

Langt fra alle er klædt ordentligt på til at forstå økonomien: Ifølge analysen oplever kun halvdelen at være klædt ordentligt på til at forstå økonomien og have et tilstrækkeligt kendskab til de regler om økonomi, som de skal følge. Kun 1/3 oplever, at det er nemt at indgå i budget- og regnskabsprocesserne. Særligt nye medlemmer er udfordret ift. at være klædt ordentligt på.

Kriterier, definition og eksempler på indikatorer

Kriterie	Definition	Eksempel på indikatorer
Oplyst	Væsentlig og relevante oplysninger er til rådighed	<ul style="list-style-type: none"> • Er relevante og aktuelle oplysninger til rådighed? • Er økonomien præsenteret meningsfuldt? • Er man klædt på til at forstå sin økonomi?
Ansvarlig	Beslutninger og økonomi understøtter sognets kirkelig virksomhed	<ul style="list-style-type: none"> • Forholder man sig til sit budget ift. sine aktiviteter • Foretager man løbende prioritering • Har man en god administrativ understøttelse
Transparent	Sammenhæng ml. beslutninger, økonomi og regnskab	<ul style="list-style-type: none"> • Er det klart, hvem der beslutter de økonomiske dispositioner? • Er grundlaget for de økonomiske rammer gennemskeligt? • Er der gennemskelige beslutningsprocesser?
Inddragende	Inddragelse og involvering af menighed	<ul style="list-style-type: none"> • Inddrages menighed aktivt i menighedsmøderne? • Inddrages menigheden i andre situationer end ved menighedsrådet?

Ansvarlig

Vurdering af nuværende rammer

Langtrukne processer gør det svært at koble budget med aktiviteter:

Budgetprocessen opleves som omfattende og langtrukken, hvor menighedsrådene meget tidlig skal forholde sig til næste års budget, hvilket gør det svært at lave en god kobling ml. budget og aktiviteter ift. sognets kirkelig virksomhed.

Kompleks økonomi medfører et stort ansvar: Nogle nævner, at der er dele af økonomien i menighedsrådene, som har en kompleks eller følsom karakter f.eks. store anlægsprojekter eller personaleforhold og tjenesteboliger, hvor det vurderes at være hensigtsmæssigt, hvis ansvaret ikke lå hos menighedsrådene.

Bedre muligheder for løbende prioritering i provstiet understøtter sognes evne til at drive kirkelig virksomhed: Der er en generelt en oplevelse af, at der er tilstrækkelig dispositionsmuligheder inden for budgettet, men at mulighederne for at justere rammerne er begrænset. Her oplever flere, at centrale puljer er et godt redskab til at øge fleksibiliteten for den kirkelig virksomhed.

Fælles regnskabsførerfunktion kan understøtte ansvarlig kirkelig virksomhed: Bred opfattelse af, at en fælles regnskabsførerfunktion er en fordel og øger professionalisering f.eks. vedr. kontering og regnskab.

Kriterier, definition og eksempler på indikatorer

Kriterie	Definition	Eksempel på indikatorer
Oplyst	Væsentlig og relevante oplysninger er til rådighed	<ul style="list-style-type: none"> • Er relevante og aktuelle oplysninger til rådighed? • Er økonomien præsenteret meningsfuldt? • Er man klædt på til at forstå sin økonomi?
Ansvarlig	Beslutninger og økonomi understøtter sognets kirkelig virksomhed	<ul style="list-style-type: none"> • Forholder man sig til sit budget ift. sine aktiviteter • Foretager man løbende prioritering • Har man en god administrativ understøttelse
Transparent	Sammenhæng ml. beslutninger, økonomi og regnskab	<ul style="list-style-type: none"> • Er det klart, hvem der beslutter de økonomiske dispositioner? • Er grundlaget for de økonomiske rammer gennemsueligt? • Er der gennemskelige beslutningsprocesser?
Inddragende	Inddragelse og involvering af menighed	<ul style="list-style-type: none"> • Inddrages menighed aktivt i menighedsmøderne? • Inddrages menigheden i andre situationer end ved menighedsrådet?

Transparent

Vurdering af nuværende rammer

Gode relationer og løbende inddragelse øger oplevelsen af transparens: Løbende kontakt og aktiviteter mellem menighedsråd og provstiudvalg medvirker til at skabe gode relationer, hvor man også har en oplevelse af større gennemskelighed og transparens ift. fordeling af rammerne.

Uformelle drøftelser og processer supplerer de formelle processer, og er med til at gøre beslutningsprocessen mere gennemskelig: Mange har valgt at have uformelle drøftelser og processer omkring de formelle processer. De uformelle processer er typisk der, hvor der er dialog om f.eks. budgetønsker og tildeling af budgetrammer.

Mange anvender ligningsmodeller, men det er ikke i alle tilfælde, at der er en oplevelse af, at det øger gennemsigtheden: Flere anvender forskellige ligningsmodeller. Her oplever nogle, at fordelingen af budgetrammer bliver mere gennemskelig, mens andre synes at modellerne er meget ugennemskelige.

Kriterier, definition og eksempler på indikatorer

Kriterie	Definition	Eksempel på indikatorer
Oplyst	Væsentlig og relevante oplysninger er til rådighed	<ul style="list-style-type: none"> • Er relevante og aktuelle oplysninger til rådighed? • Er økonomien præsenteret meningsfuldt? • Er man klædt på til at forstå sin økonomi?
Ansvarlig	Beslutninger og økonomi understøtter sognets kirkelig virksomhed	<ul style="list-style-type: none"> • Forholder man sig til sit budget ift. sine aktiviteter • Foretager man løbende prioritering • Har man en god administrativ understøttelse
Transparent	Sammenhæng ml. beslutninger, økonomi og regnskab	<ul style="list-style-type: none"> • Er det klart, hvem der beslutter de økonomiske dispositioner? • Er grundlaget for de økonomiske rammer gennemskeligt? • Er der gennemskelige beslutningsprocesser?
Inddragende	Inddragelse og involvering af menighed	<ul style="list-style-type: none"> • Inddrages menighed aktivt i menighedsmøderne? • Inddrages menigheden i andre situationer end ved menighedsrådet?

Inddragende

Vurdering af nuværende rammer

Menighederne inddrages kun sparsomt i menighedsrådenes

Økonomi: Kortlægningen har vist, at de formelle processer i mindre grad lægger op til at inddrage menigheden. Dataindsamlingen har i lille grad fokuseret på inddragelse af menigheden udover menighedsrådet, og dette er derfor ikke behandlet nærmere.

Et godt samarbejde giver inddragelse på alle niveauer: Ser man på inddragelsen af menighedsrådet giver analysen et billede af, at samarbejdet og relationerne mellem menighedsråd og provstiudvalg er blevet stadig bedre over tid. Samarbejdet mellem menighedsrådene giver desuden bedre forståelse mellem menighedsråd og giver også en bedre relation til provstiudvalget. Mange peger på, at provsten spiller en stor rolle for samarbejdet og relationen mellem provstiudvalget og menighedsrådene samt menighedsrådene imellem.

Kriterier, definition og eksempler på indikatorer

Kriterie	Definition	Eksempel på indikatorer
Oplyst	Væsentlig og relevante oplysninger er til rådighed	<ul style="list-style-type: none"> • Er relevante og aktuelle oplysninger til rådighed? • Er økonomien præsenteret meningsfuldt? • Er man klædt på til at forstå sin økonomi?
Ansvarlig	Beslutninger og økonomi understøtter sognets kirkelig virksomhed	<ul style="list-style-type: none"> • Forholder man sig til sit budget ift. sine aktiviteter • Foretager man løbende prioritering • Har man en god administrativ understøttelse
Transparent	Sammenhæng ml. beslutninger, økonomi og regnskab	<ul style="list-style-type: none"> • Er det klart, hvem der beslutter de økonomiske dispositioner? • Er grundlaget for de økonomiske rammer gennemsueligt? • Er der gennemskelige beslutningsprocesser?
Inddragende	Inddragelse og involvering af menighed	<ul style="list-style-type: none"> • Inddrages menighed aktivt i menighedsmøderne? • Inddrages menigheden i andre situationer end ved menighedsmødet?

5. Bilag

Bilag 1 – Spørgeguides til fokusgruppeinterviews

Spørgeguide til fokusgruppeinterviews med menighedsråd

Dato og sted
...
Interviewere
...
Interviewgruppe
...

Tema og afsnit	Underafsnit	Interviewspørgsmål
Introduktion	Ca. 10 min.	Jf. slides
Formelle rammer	Ca. 10 min.	Vi kunne godt tænke os at starte med at tale lidt om formelle rammer og de regler, som I skal følge i relation til jeres økonomi.
Formelle rammer	Handler om mængde- rådsmedlem- mernes kend- skab og efter- tvelse af for- melle rammer og regler.	<p><i>Indledende spørgsmål:</i></p> <p>-spg: Kan I fortælle lidt om hvilke regler, der er for menigheds økonomi? -svar:</p> <p><i>En afsluttende spørgsmål – anvendes efter behov:</i></p> <p>-spg: I tilfældet af, at det er muligt at ændre nogle af reglerne, er der da nogle I kunne tænke jer at ændre, eller er der nogle som er særlig uhensigtsværdige? -svar:</p> <p>-spg: Oplever I det er svært at efterleve de regler der er på området? -svar:</p> <p>-spg: Oplever I, at reglerne er til besvær eller en fordel at have? Er der f.eks. nogle regler/løse som giver mere mening end andre? -svar:</p>

Budgetproces	Ca. 15 min.	Nu vil vi gerne tale om, hvordan I gør i praksis. Vi starter med budgetprocessen.
Budgetproces	Proces Handler om processer i løbet af året, og hvornår forskellige ting bliver besluttet.	<i>Indledende spørgsmål:</i> -spg: Kan I sætte ord på hvordan I udarbejder jeres budget og budgetbidrag? -svar: <i>Er det aflytningsspørgsmål – anvendes efter behov:</i> -spg: Hvis man kunne lære noget om på budgetprocessen, har I så nogle ønsker eller behov I ikke får opfyldt i dag? -svar: -spg: Kan I sætte ord på hvad der fungerer godt og hvad der fungerer mindre godt? Er det svært at drive menigheden ift økonomien? -spg: Er der steder hvor I føler jer mødsaget til at afryge fra reglerne for at få det til at fungere i praksis? -svar: -spg: Er der dele af budgetprocessen som er mere betydelige? Er der f.eks. forskel på drift og anlæg? -svar:
Budgetproces	Organisation Handler om hvem og hvordan menigheden træffer beslutninger i forhold til menighedens økonomi samt deres relation til provstuvet.	<i>Indledende spørgsmål:</i> -spg: Kan I fortælle lidt om forholdet mellem jer og provstuvet? Hvad ligger der i de forskellige roller? -svar: <i>Er det aflytningsspørgsmål – anvendes efter behov:</i> -spg: Hvis man kunne lære noget om på forholdet mellem menighedsråd og provstuvet, hvad kunne det ert være? -svar: -spg: Hvad gør I, når I får en god ide for menigheden? Kan I få gennemført jeres ideer? -svar: -spg: Hvordan oplever I at provstuvet inddrages i budgetprocessen? -svar: -spg: Kan I fortælle lidt om hvordan I tager beslutninger sammen med provstuvet? Er der situationer hvor samarbejdet med provstuvet bliver svært? -svar:

Side 3 af 6

Budgetprocess	<p>Ledelsesinfor- mation</p> <p>Handlet om den informa- tion, som me- nighedsrådet har til rådig- hed, om det er til at forstå, og hvordan den anvendes.</p>	<p>-spg: Hvis I gerne vil have lave ændringer til budgettet mellem den foreløbige ramme og den endelige ramme, hvad gør I så? Hvem skal inddrages og høres? Hvem er den vigtigste at over- tale, hvis man skal ændre på den foreløbig ramme? -svar:</p> <p><i>Indledende spørgsmål:</i></p> <p>-spg: Kan I sætte ord på, hvilken information I har til rådig- hed, når I skal træffe beslutninger for menighedens aktiviteter og økonomi? -svar:</p> <p><i>Et af afslutningsspørgsmål – anvendes efter behov:</i></p> <p>-spg: Oplever I, at den information I har dag er tilstrækkelig? Eller har I nogle uopfyldte behov? -svar:</p> <p>-spg: Oplever I at inddelingen af jeres budget giver mening ift. jeres aktiviteter? -svar:</p> <p>-spg: Hvordan får I præsenteret den foreløbig ramme fra pro- sturvælget? Er det nemt eller svært at forstå budgettet? Er det til at gennemskue og forstå hvorfor rammen ser ud som den gør? -svar:</p>
Opfølgingspro- cessen	Ca. 10 min.	<p>Nu vil vi gerne gå over til at tale om, hvordan I følger op på jeres økonomi i løbet af året, når den endelige ramme er besluttet.</p>
Opfølgingspro- cessen	Process	<p><i>Indledende spørgsmål:</i></p> <p>-spg: Kan I sætte ord på hvordan I følger op på aktiviteter og økonomien i kirkekassen i løbet af året? -svar:</p> <p><i>Et af afslutningsspørgsmål – anvendes efter behov:</i></p> <p>-spg: Hvis man kunne lave noget om på opfølgingspro- cessen, har I så nogle ønsker eller behov I ikke får opfyldt i dag? -svar:</p> <p>-spg: Er der steder hvor I føler jer nødsaget til at ændre fra reglerne for at få det til at fungere i praksis? -svar:</p>

	Organisering	<p>-spg: Hvor ofte ændrer I budgettet i løbet af året for at prioritere mellem aktiviteter? -svar:</p> <p>-spg: Der er bestemte aktiviteter eller andre forhold som er særlig svære at følge op på eller styre i løbet af året? -svar:</p> <p>-spg: Hvordan håndterer I minde forbrug i kirkekassen? -svar:</p>
Opfølgingsprocessen	Organisering	<p><i>Indikende spørgsmål</i></p> <p>-spg: Kan I fortælle lidt om hvordan I tager beslutninger sammen med provstuderatet i løbet af året? Er der situationer hvor samarbejdet med provstuderatet bliver svært? -svar:</p> <p><i>En af opfølgingsopgaverne – anvendes efter behov</i></p> <p>-spg: Hvad gør I, når I får en god ide for menigheden i løbet af budgetåret? -svar:</p> <p>-spg: Oplever I, at I kan få gennemført jeres ideer? -svar:</p> <p>-spg: Hvad gør I typisk, hvis I gerne vil have midler til aktiviteter, som kommer til i løbet af året? Hvem skal inddrages og høres? Hvem er den vigtigste at orientale, hvis man skal ændre på rammen? -svar:</p>
Opfølgingsprocessen	Ledelsesinformation	<p><i>Indikende spørgsmål</i></p> <p>-spg: Kan I sætte ord på hvilken information I har til rådighed, når I skal træffe beslutninger om aktiviteter og økonomi i menigheden? -svar:</p> <p><i>En af opfølgingsopgaverne – anvendes efter behov</i></p> <p>-spg: Oplever I, at den information I har om aktiviteter og økonomi i dag er tilstrækkelig? Eller har I nogle uopfyldte behov? -svar:</p> <p>-spg: har I andet materiale end kvartalsrapporter til at følge op på aktiviteter og økonomi i løbet af året? -svar:</p>

Regnskabsprocessen	Ca. 5 min.	<p>-spgr: Det informationsmateriale I har til rådighed, er det aktuelt og retvisende?</p> <p>-svar:</p> <p>-spgr: Hvordan anvender I den information I har til rådighed?</p> <p>-svar:</p> <p>-spgr: Arbejder I med målsætninger i menighedsrådene i løbet af året? Hvis ja, hvordan?</p> <p>-svar:</p>
Regnskabsprocessen	Proces	<p>Nu vil vi gerne tale lidt med jer om, hvordan I følger op og allægger regnskabet, når budgetåret er omme?</p> <p><i>Indikende spørgsmål</i></p> <p>-spgr: Kan I sætte lidt ord på processen for allæggelsen af regnskabet?</p> <p>-svar:</p> <p><i>Er det aflytningsspørgsmål – anvendes efter behov.</i></p> <p>-spgr: Hvis I kunne ændre noget på regnskabsprocessen, hvad skulle det være?</p> <p>-svar:</p> <p>-spgr: Hvordan oplever I allægelsen af regnskabet? Er det en styrk øvelse eller er det hurtig klarer?</p> <p>-svar:</p> <p>-spgr: Er der steder hvor I føler jer nødsaget til at afryge fra reglerne for at få det til at fungere i praksis?</p> <p>-svar:</p> <p>-spgr: Er der dele af regnskabsprocessen som er mere besværlige? Er der f.eks. forskel på drift og anlæg?</p> <p>-svar:</p>
Regnskabsprocessen	Organisering	<p><i>Indikende spørgsmål</i></p> <p>-spgr: Kan I fortælle lidt om, hvordan I allægger regnskab i menighedsrådet og overfor provstibrudvalget?</p> <p>-svar:</p> <p><i>Er det aflytningsspørgsmål – anvendes efter behov.</i></p> <p>-spgr: Hvordan behandler I regnskabet internt i menighedsrådet?</p> <p>-svar:</p>

Regnskabsprocessen	Ledelsesinformation	<p>-spg: Hvordan håndterer I overskudelse af budgettet eller mindre forbrug?</p> <p>-svar:</p> <p><i>Indledende spørgsmål:</i></p> <p>-spg: Kan I sætte ord på hvilken information der er til rådighed, når I aflægger regnskab?</p> <p>-svar:</p> <p><i>Et af aflytningsspørgsmål – ønsket efter boken:</i></p> <p>-spg: Hvis I kunne kendte noget på aflæggelsen af regnskab, hvad skulle det være?</p> <p>-svar:</p> <p>-spg: Hvordan får I præsenteret regnskabet? Er det nemt eller svært at forstå? Er det til at gennemskue og forstå, hvorfor regnskabet ser ud som det gør?</p> <p>-svar:</p>
Kompetencer	Ca. 5 min.	<p>Til slut vil vi gerne tale lidt med jer om, hvordan I føler jer klædt på til at håndtere menighedens økonomi</p> <p><i>Indledende spørgsmål:</i></p> <p>-spg: Oplever I, at I er ordentlig klædt på til at håndtere menighedens økonomi?</p> <p>-svar:</p>
Afrunding	Ca. 5 min.	<p><i>Indledende spørgsmål:</i></p> <p>-spg: Er der noget, som I afslutningsvis gerne vil nævne?</p> <p>-svar:</p>
Øvrigt		

Spørgeguide til fokusgruppeløbet med provstudenvalget

Dato og sted

...

Interviewere

...

Interviewgruppe

...

Tema og afsnit	Underafsnit	Interviewspørgsmål
Introduktion	Ca. 10 min.	Jf. slides
Formelle rammer	Ca. 10 min.	Vi kunne godt tænke os at starte med at tale lidt om formelle rammer og de regler, som I skal følge i relation til jeres økonomi.
Formelle rammer	<p>Handlet om provstudenvalgsmedlemmernes kendskab og efterlevelse af formelle rammer og regler.</p> <p><i>Indledende spørgsmål:</i></p> <p>-spg: Kan I fortælle lidt om hvilke regler, der er for provstusens og menighedsrådene økonomi?</p> <p>-svar:</p> <p><i>Et af afslutningsspørgsmål – anvendes efter behov:</i></p> <p>-spg: I tilkædet af, at det er muligt at ændre nogle af reglerne, er der da nogle I kunne tænke jer at ændre, eller er der nogle som er særlig uhensigtsværdige?</p> <p>-svar:</p> <p>-spg: Oplever I det er svært at efterleve de regler der er på området?</p> <p>-svar:</p> <p>-spg: Oplever I, at reglerne er til besvær eller en fordel at have? Er der f.eks. nogle regler /love som giver mere mening end andre?</p> <p>-svar:</p>	

Budgetproces	Ca. 15 min.	Nu vil vi gerne tale om, hvordan I gør i praksis. Vi starter med budgetprocessen.
Budgetproces	Process Handler om processer i løbet af året, og hvordan forskellige ting bliver besluttet	<i>Indledende spørgsmål</i> -spg: Kan I sætte ord på hvordan I udarbejder rammerne for kirkekassen samt budgettet for provstuvralskassen? -svar: <i>Eft. aflytningsspørgsmål – ønskes givet behov:</i> -spg: Hvis man kunne lære noget om på budgetprocessen, har I så nogle ønsker eller behov I ikke får opfyldt i dag? -svar: -spg: Kan I sætte ord på hvad der fungerer godt og hvad der fungerer mindre godt? Er det svært at drive f.eks. aktiviteter på tværs af provstbet ift. økonomien? -spg: Er der steder hvor I føler jer nødsaget til at afrygte fra reglerne for at få det til at fungere i praksis? -svar: -spg: Er der dele af budgetprocessen som er mere besværlig? Er der f.eks. forskel på drift og anlæg? -svar:
Budgetproces	Organisering Handler om hvem og hvordan meningshedsrådet træffer beslutninger i forhold til menighedens økonomi samt deres relation til provstuevalget	<i>Indledende spørgsmål</i> -spg: Kan I fortælle lidt om forholdet mellem jer og menighedsrådet? Hvad ligger der i de forskellige roller? -svar: <i>Eft. aflytningsspørgsmål – ønskes givet behov:</i> -spg: Hvis man kunne lære noget om på forholdet mellem menighedsråd og provstuevalg, hvad kunne det ert være? -svar: -spg: Hvad gør I, når I får en god ide for provstbet? Kan I få gennemført jeres ideer? -svar: -spg: Hvordan inddrager I menighedsrådene i budgetprocessen? -svar: -spg: Kan I fortælle lidt om hvordan I tager beslutninger sammen med menighedsrådet? Er der situationer hvor samarbejdet med menighedsrådet bliver svært? -svar:

Side 3 af 6

		<p>-spg: Hvordan håndterer I, når der kommer ønsker fra menighedsrådene efter I udmødler den foreløbige ramme og inden den endelige ramme bliver besluttet?</p> <p>-svar:</p> <p>-spg: Er der nogle problemer ift. håndtering af hvr. provstivalgskassen og kirkekassen?</p> <p>-svar:</p>
Budgetprocess	<p>Ledelsesinformation</p> <p>Håndlet om den information, som menighedsrådet har til rådighed, om det er til at forstå, og hvordan den anvendes.</p>	<p><i>Inkluderende spørgsmål</i></p> <p>-spg: Kan I sætte ord på hvilken information I har til rådighed, når I skal træffe beslutninger for provstiet og menighedsrådene budgetter?</p> <p>-svar:</p> <p><i>Erft. opfølgingsspørgsmål – anvendes efter behov.</i></p> <p>-spg: Oplever I, at den information I har dag er tilstrækkelig? Eller har I nogle uopfyldte behov?</p> <p>-svar:</p> <p>-spg: Oplever I at inddelingen af jeres budget giver mening ift. jeres aktiviteter?</p> <p>-svar:</p> <p>-spg: Hvordan præsenterer I den foreløbig ramme til menighedsrådene?</p> <p>-svar:</p>
Opfølgingsprocessen	Ca. 10 min.	<p>Nu vil vi gerne gå over til at tale om, hvordan I følger op på jeres økonomi i løbet af året, når den endelige ramme er besluttet.</p> <p><i>Inkluderende spørgsmål</i></p> <p>-spg: Kan I sætte ord på hvordan I følger op på rammerne for kirkekassen samt budgettet for provstivalgskassen?</p> <p>-svar:</p> <p><i>Erft. opfølgingsspørgsmål – anvendes efter behov.</i></p> <p>-spg: Hvis man kunne lære noget om på opfølgingsprocessen, har I så nogle ønsker eller behov I ikke har opfyldt i dag?</p> <p>-svar:</p> <p>-spg: Er der steder hvor I følger jer modtaget til at afryge fra reglementerne for at få det til at fungere i praksis?</p> <p>-svar:</p>
Opfølgingsprocessen	Process	<p><i>Inkluderende spørgsmål</i></p> <p>-spg: Kan I sætte ord på hvordan I følger op på rammerne for kirkekassen samt budgettet for provstivalgskassen?</p> <p>-svar:</p> <p><i>Erft. opfølgingsspørgsmål – anvendes efter behov.</i></p> <p>-spg: Hvis man kunne lære noget om på opfølgingsprocessen, har I så nogle ønsker eller behov I ikke har opfyldt i dag?</p> <p>-svar:</p> <p>-spg: Er der steder hvor I følger jer modtaget til at afryge fra reglementerne for at få det til at fungere i praksis?</p> <p>-svar:</p>

		<p>-spg: Hvordan håndterer I ønsker om flere midler til menighedsrådene i løbet af året? Er der f.eks. midler i provstuderagsskassen til tværgående aktiviteter?</p> <p>-svar:</p> <p>-spg: Der er bestemte aktiviteter eller andre forhold som er særlig svære at følge op på eller styre i løbet af året?</p> <p>-svar:</p> <p>-spg: Hvordan styrer I it- mindre forbrug hos menighedsrådene?</p> <p>-svar:</p>
Opfølgingsprocessen	Organisering	<p><i>Indledende spørgsmål</i></p> <p>-spg: Kan I fortælle lidt om hvordan I tager beslutninger sammen med menighedsrådene i løbet af året? Er der situationer hvor samarbejdet med menighedsrådene bliver sværere?</p> <p>-svar:</p> <p><i>Et af opfølgingsspørgsmål – anvendes efter behov:</i></p> <p>-spg: Hvad gør I, når I får en god ide for provstet og menighederne i løbet af budgetåret?</p> <p>-svar:</p> <p>-spg: Oplever I, at I kan få gennemført jeres ideer?</p> <p>-svar:</p> <p>-spg: Kan I sætte lidt ord på hvordan I håndterer prioriteterne i løbet af året (5 pct-puljen, nye anlægsprojekter, omprioritering ml. drift og anlæg samt brug af frie midler)</p> <p>-svar:</p>
Opfølgingsprocessen	Ledelsesindformation	<p><i>Indledende spørgsmål</i></p> <p>-spg: Kan I sætte ord på hvilken information I har til rådighed, når I skal træffe beslutninger om aktiviteter og økonomi i provstet og menighederne?</p> <p>-svar:</p> <p><i>Et af opfølgingsspørgsmål – anvendes efter behov:</i></p> <p>-spg: Oplever I, at den information I har om aktiviteter og økonomi i dag er tilstrækkelig? Eller har I nogle uopfyldte behov?</p> <p>-svar:</p> <p>-spg: har I andet materiale end kvartalsrapporter til at følge op på aktiviteter og økonomi i løbet af året?</p> <p>-svar:</p>

Regnskabspro- cesen	Ca. 5 min.	<p>-spg: Det informationsmateriale I har til rådighed, er det aktuelt og retvisende?</p> <p>-svar:</p> <p>-spg: Hvordan anvender I den information I har til rådighed?</p> <p>-svar:</p> <p>-spg: Arbejder I med målsætninger i provvitet og menighedsrådene i løbet af året? Hvis ja, hvordan?</p> <p>-svar:</p> <p>Til slut vil vi gerne tale lidt med jer om, hvordan I følger op og aflægger regnskab, når budgetåret er omme?</p>
Regnskabspro- cessen	Regnskabspro- cessen	<p><i>Indikende spørgsmål:</i></p> <p>-spg: Kan I sætte lidt ord på processen for aflæggelsen af regnskab?</p> <p>-svar:</p> <p><i>Et af aflytningsspørgsmål – anvendes efter behov:</i></p> <p>-spg: Hvis I kunne ændre noget på regnskabsprocessen, hvad skulle det være?</p> <p>-svar:</p> <p>-spg: Hvordan oplever I aflæggelsen af regnskab? Er det en styrk øvelse eller er det hurtig klaret?</p> <p>-svar:</p> <p>-spg: Er der steder hvor I føler jer nødsaget til at afvige fra reglerne for at få det til at fungere i praksis?</p> <p>-svar:</p> <p>-spg: Er der dele af regnskabsprocessen som er mere besværlige? Er der f.eks. forskel på drift og anlæg?</p> <p>-svar:</p> <p>-spg: Kan I sætte lidt ord på jeres tilsynrolle? Er der nogle udfordringer ift. udovre denne?</p> <p>-svar:</p>

Side 6 af 6

Regnskabsprocessen	Organisering	<p><i>Indledende spørgsmål:</i></p> <p>-spgr: Kan I fortælle lidt om, hvordan menighedsrådene alléger regnskab overfor provstuderalgat?</p> <p>-svar:</p> <p><i>Er et aflytningsspørgsmål – anvendes efter behov:</i></p> <p>-spgr: Hvordan behandler I regnskabet provstuderalgaskassen?</p> <p>-svar:</p> <p>-spgr: Hvordan håndterer I overenskrivelse af budgettet eller mindre forøring – både ift. kirkekasserne og provstuderalgaskassen?</p> <p>-svar:</p>
Regnskabsprocessen	Ledelsesinfor- mation	<p><i>Indledende spørgsmål:</i></p> <p>-spgr: Kan I sætte ord på hvilken information der er til rådighed, når I alléger regnskab?</p> <p>-svar:</p> <p><i>Er et aflytningsspørgsmål – anvendes efter behov:</i></p> <p>-spgr: Hvis I kunne ændre noget på alléggelsen af regnskab, hvad skulle det være?</p> <p>-svar:</p> <p>-spgr: Hvordan får I præsenteret regnskab? Er det nemt eller svært at forstå? Er det til at gennemskue og forstå, hvorfor regnskabet ser ud som det gør?</p> <p>-svar:</p>
Kompetencer	Ca. 5 min.	Til slut vil vi gerne tale lidt med jer om, hvordan I føler jer klædt på til at håndtere provstusets og menighedernes økonomi
Kompetencer	Hat man oplev- elsen af at overstue og pårtrike proces- set og øko- nomi?	<p><i>Indledende spørgsmål:</i></p> <p>-spgr: Oplever I, at I er ordentlig klædt på til at håndtere provstusets og menighedernes økonomi?</p> <p>-svar:</p>
Afrunding	Ca. 5 min.	
Øvrigt		<p><i>Indledende spørgsmål:</i></p> <p>-spgr: Er der noget, som I afslutningsvis gerne vil nævne?</p> <p>-svar:</p>

Spørgeguide til fokusgruppelinterviews med menighedsråd og provstidvalgt

Dato og sted
...
Interviewere
...
Interviewgruppe
...

Tema og afsnit	Undersøgelsesspørgsmål /formål	Interviewspørgsmål
Introduktion	Ca. 5 min.	Jf. slides
Samarbejde	Ca. 20 min.	<p><i>Indledende spørgsmål:</i></p> <p>spg: Kan I prøve at sætte nogle ord på hvordan I oplever samarbejdet mellem provstidvalget og menighedsrådene? -svar:</p> <p><i>Et af aflytningsspørgsmål – anvendes efter behov:</i></p> <p>-spg: Hvad de vigtigste aspekter af jeres samarbejdsrelation? -svar:</p> <p>-spg: Hvis I kunne ændre på rammerne for jeres samarbejde, hvad ville så være det første I laggede på? -svar:</p> <p>-spg: Kan I fortælle lidt om noget af det der fungerer godt i samarbejdet? -svar:</p> <p>-spg: Er der nogle dele af samarbejde som er sværere end andre? -svar:</p>

Spørgeguide til fokusgruppelinterviews med regnskabsfører

Dato og sted

...

Interviewere

...

Interviewgruppe

...

Tema og afsnit	Undersøfsnit	Interviewspørgsmål
Introduktion	Ca. 10 min	Jf. side 5
Administrativ understøttelse	Ca. 15 min.	Vi kunne godt tænke os at starte med at tale lidt om den administrative understøttelse I oplever som regnskabsfører.
Administrativ understøttelse	Hvordan understøttes man administrativt?	<i>Indledende spørgsmål</i> -spg: Kan I sætte et par ord på hvad rollen som regnskabsfører består af? -svar: -spg: Oplever I, at menighedsrådet er godt nok understøttet administrativt ift. deres økonomi? -svar: <i>Et af aflytningsspørgsmål – anvendes efter behov.</i> -spg: Hvordan vil I beskrive jeres samarbejde med menighedsrådet? -svar: -spg: Mødtager menighedsrådet anden understøttelse end det administrative arbejde, som I regnskabsførere udfører? -svar: -spg: Er det jeres oplevelse, at der er behov for yderligere støtte til at menigheden får et ordentlig indblik i økonomien? -svar:

		<p>-spg: Hvordan oplever I muligheden for at få hjælp til at forstå menighedens økonomi?</p> <p>-svar:</p> <p>-spg: Hvordan oplever I muligheden for, at få generel hjælp til udfordringer i rollen som regnskabsfører?</p> <p>-svar:</p>
Formelle rammer	Ca. 5 min.	<p>Nu vil vi gerne tale lidt om formelle rammer og de regler, som I skal følge i relation til jeres økonomi.</p> <p><i>Indledende spørgsmål:</i></p> <p>-spg: Kan I fortælle lidt om hvilke regler der er for menighedens økonomi?</p> <p>-svar:</p> <p><i>En Oplysningsvejledning - anvendes efter behov:</i></p> <p>-spg: I tilfaldet af, at det er muligt at ændre nogle af reglerne, er der da nogle I kunne tænke jer at ændre, eller er der nogle som er særlig uheldsgrænsende?</p> <p>-svar:</p> <p>-spg: Oplever I det er svært at efterleve de regler der er på området?</p> <p>-svar:</p> <p>-spg: Oplever I, at reglerne er til besvær eller en fordel at have? Er der f.eks. nogle regler/love som giver mere mening end andre?</p> <p>-svar:</p> <p>-spg: Er der steder hvor I føler jer nødsaget til at afvige fra reglerne for at få det til at fungere i praksis?</p> <p>-svar:</p>
Budgetprocess	Ca. 5 min	<p>Nu vil vi gerne tale om, hvordan I gør i praksis. Vi starter med budgetprocessen.</p> <p><i>Indledende spørgsmål:</i></p> <p>spg: Kan I sætte ord på hvilken rolle I spiller i udarbejdelsen af menighedens budget?</p> <p>-svar:</p>
Budget	<p>Handler om processer i løbet af året, og hvordan forskellige ting bliver besluttet.</p> <p>Handler om hvem og hvordan menighedsrådet</p>	

	tæfter beslutninger i forhold til menighedens økonomi samt deres relation til provstuderatet	<p><i>Er der opfølgings spørgsmål – anvendes efter behov:</i></p> <p>-spg: Hvis man kunne lave noget om på budgetprocessen, har I så nogle ønsker eller behov I ikke får opfyldt i dag?</p> <p>-svar:</p> <p>Proces:</p> <p>-spg: Hvordan oplever I udarbejdelse af budgettet? Er det en svær øvelse eller er det hurtig klar? -svar:</p> <p>Organisering:</p> <p>-spg: Kan I fortælle lidt om hvordan I indgår i beslutninger omkring udformningen af budgettet? -svar:</p> <p>Ledelsesinformation:</p> <p>-spg: Kan I sætte ord på hvilken information I producerer til menighedsrådet ifm. udarbejdelse af budget?</p> <p>-svar:</p> <p>-spg: Oplever I at inddelingen af menighedsrådets budget giver mening ift. deres aktiviteter? -svar:</p>
Opfølgingsprocessen	Ca. 5 min.	Nu vil vi gerne gå over til at tale om, hvordan I følger op på jeres økonomi i løbet af året, når den endelige ramme er besluttet.
Opfølgingsprocessen	Laver man budget?	<i>Indledende spørgsmål:</i>
	Oplever man, at kunne prioritere i løbet af året?	<p>spg: Kan I sætte ord på hvilken rolle I spiller i opfølgingsprocessen på menighedens økonomi og aktiviteter?</p> <p>-svar:</p> <p><i>Er der opfølgings spørgsmål – anvendes efter behov:</i></p> <p>-spg: Hvis man kunne lave noget om på opfølgingsprocessen, har I så nogle ønsker eller behov I ikke får opfyldt i dag?</p> <p>-svar:</p>
	Oplever man, at menighed inddrages i løbet af året?	

		<p>Proccs:</p> <p>-spg: Laver menighedsrådet løbende prioriteringer om hvad de skal bringe budgettet på? Hvordan foregår det? svar:</p> <p>Organisation:</p> <p>-spg: Oplever I at der eksisterer klare opgave/ansvarfordeling mellem regnskabsfører og menighedsrådet samt regnskabsfører og provstisekretær? svar:</p> <p>Ledelsesinformation:</p> <p>-spg: Hvilken information udarbejder I, så menighedsrådet kan følge op på deres økonomi og aktiviteter i løbet af året? svar:</p> <p>-spg: Hvordan anvender menighedsrådet den information de har til rådighed? svar:</p>
Regnskabsprocessen	Ca. 5 min.	<p>Nu vil vi gerne tale lidt med jer om, hvordan I følger op og aflægger regnskabet, når budgetåret er omme?</p>
Regnskab	Oplever man, at der er en retvisende revision?	<p><i>Inkluderende spørgsmål</i></p> <p>spg: Kan I sætte ord på hvilken rolle I spiller i udarbejdelsen af menighedens regnskab? svar:</p> <p><i>Ert. oplysningsbehov – anvendes efter behov:</i></p> <p>-spg: Hvis man kunne lave noget om på regnskabsprocessen, har I så nogle ønsker eller behov I ikke får opfyldt i dag? svar:</p> <p>Proccs:</p> <p>-spg: Hvordan oplever I aflæggelsen af regnskabet? Er det en svær øvelse eller er det hurtigt klar? svar:</p>

		<p>Organisering</p> <p>-spg: Kan I fortælle lidt om, hvordan I aflegger regnskab i menighedsrådet og overfor provstudenvalget?</p> <p>-svar:</p> <p>Ledelsesinformation</p> <p>-spg: Kan I sætte ord på hvilken information I udarbejder, når I aflegger regnskab?</p> <p>-svar:</p>
Kompetencer	Ca. 15 min.	<p>Til slut vil vi gerne tale lidt med jer om, hvorvidt I oplever, at I og menighedsrådet er klædt på til at håndtere menighedens aktiviteter og økonomi.</p> <p><i>Inkluderende spørgsmål</i></p> <p>-spg: Oplever I, at menighedsrådet er ordentlig klædt på til at håndtere menighedens økonomi?</p> <p>-svar:</p> <p>-spg: Oplever I, at I er klædt ordentligt på til at håndtere arbejdet som regnskabsfører?</p> <p>-svar:</p> <p><i>En af følgende spørgsmål – anvendes efter behov:</i></p> <p>Om menighedsrådet:</p> <p>-spg: Oplever I, at menighedsrådet er klædt ordentlig på til at forstå og efterleve gældende regler?</p> <p>-svar:</p> <p>-spg: Oplever I, at menighedsrådet kan overskue sammenhængen ml. aktiviteter og økonomi?</p> <p>-svar:</p> <p>-spg: Mener I, at det kræver det nogle bestemte forudsætninger at være medlem af menighedsrådet?</p> <p>-svar:</p> <p>Om regnskabsfører:</p> <p>-spg: Oplever I, at I er klædt ordentlig på til at forstå og efterleve gældende regler?</p> <p>-svar:</p>
Kompetencer	Har man oplevelsen af at overskue og påvirke processerne?	

Bilag 2 – Spørgeskemaer til telefoninterviews

Spørgeskema til medlemmer af menighedsråd

1. Indledning – om at sidde i menighedsråd og arbejde med økonomi

Indledningsvis vil jeg gerne tale med dig om din oplevelse af at sidde i et menighedsråd og arbejde med økonomi.

Spørgsmål 1: Først og fremmest, hvor lang tid har du ca. siddet i menighedsrådet?

Antal år
[Tekstfelt]

Spørgsmål 2: Hvad er din rolle i menighedsrådet?

Formand Kasserer   Andet [Tekstfelt]

Spørgsmål 3: Oplever du som medlem af menighedsrådet at være ordentlig klar på til at forstå jeres økonomi og de gældende regler?

Nej Delvist Ja Evt. uddybning [tekstfelt]

Spørgsmål 4: Hvordan vil du vurdere dit eget kendskab til de regler om økonomi, som I skal følge som menighedsråd?

Lille kendskab Noget kendskab Tilstrækkeligt kendskab Evt. uddybning [tekstfelt]

Spørgsmål 5: Hvad er din oplevelse af budget- og regnskabsprocessen? Er det nemt at indgå i processerne som medlem af menighedsrådet?

Nej, det er svært Det er svært, men det går Ja, det er nemt Evt. uddybning [tekstfelt]

1

2. Samarbejde med provstudenvalget

Nu vil jeg gerne tale med dig om, hvordan du oplever jeres samarbejde med provstudenvalget.

Spørgsmål 6: Hvordan oplever du samarbejdet med provstudenvalget?

Det er præget af manglende sam- arbejde og ind- dragelse	☐	Det er præget af nogen grad af samarbejde og inddragelse	☐	Det er præget af en høj grad af samarbejde og inddragelse	☐	Evt. uddybning [tekstfelt]
--	--------------------------	--	--------------------------	---	--------------------------	----------------------------

Spørgsmål 7: Hvordan oplever du jeres relation til provstudenvalget?

Den er dårlig og konfliktskyld	☐	Den er hver- ken god eller dårlig	☐	Den er god og konstruktiv	☐	Evt. uddybning [tekstfelt]
--------------------------------	--------------------------	-----------------------------------	--------------------------	---------------------------	--------------------------	----------------------------

Spørgsmål 8: Har I løbende en dialog med provstudenvalget om jeres budget f. eks. gennem forberedende budgetsamråd, formandsmøder eller på anden vis?

Nej	☐	Ja	☐	Hvis ja, uddyb venligst: [tekstfelt]
-----	--------------------------	----	--------------------------	--------------------------------------

Spørgsmål 9: Hvordan er jeres relation til de andre menighedsråd i provstiet? Har I f. eks. erfaringsgrupper, fælles projekter eller vidensdeling ift. økonomi med de andre menighedsråd i provstiet?

Vi har stort set ingen kontakt og aktiviteter med de andre menighedsråd	☐	Vi har begrænset kontakt og aktiviteter med de andre menighedsråd	☐	Ja, vi har løbende kontakt og aktiviteter med andre menighedsråd	☐	Evt. uddybning [tekstfelt]
---	--------------------------	---	--------------------------	--	--------------------------	----------------------------

Spørgsmål 10: Hvordan oplever I mulighederne for at lave samarbejde, der indebærer økonomi- med de andre menighedsråd i provstiet?

Det er meget svært	☐	Det er svært	☐	Det er nemt og ligetil	☐	Hvis det er svært eller meget svært, er der nogle områder, der er særligt svære: [tekstfelt]
--------------------	--------------------------	--------------	--------------------------	------------------------	--------------------------	--

2

3. Udarbejdelse og godkendelse af budget

Nu vil jeg gerne tale med dig om, hvordan du oplever arbejdet med udarbejdelse og godkendelse af menighedsrådets budget.

Spørgsmål 11: Er det din oplevelse, at du kan gennemskue, hvorfor jeres budgetramme og de andre menighedsråd budgetrammer i provstiet er fordelt som de er?

Nej, det er ikke gennemskueligt	☐	Det er i nogen grad gennemskueligt	☐	Ja, det er gennemskueligt	☐	Evt. uddybning [tekstfelt]
---------------------------------	--------------------------	------------------------------------	--------------------------	---------------------------	--------------------------	----------------------------

Spørgsmål 12: Har du en oplevelse af, at kirkekassens budgetramme kan påvirkes, hvis I har brug for midler i jeres sogn?

Nej	☐	I nogen grad	☐	Ja	☐	Evt. uddybning [tekstfelt]
-----	--------------------------	--------------	--------------------------	----	--------------------------	----------------------------

Spørgsmål 13: I hvilken grad synes du, at det giver mening at udarbejde et foreløbigt budget, inden I udarbejder det endelige budget?

Det giver ikke mening	☐	Det giver i nogen grad mening	☐	Det giver god mening	☐	Evt. uddybning [tekstfelt]
-----------------------	--------------------------	-------------------------------	--------------------------	----------------------	--------------------------	----------------------------

4. Opfølgning på budget og regnskab i løbet af året

Nu vil jeg gerne tale med dig om, hvordan du oplever arbejdet med at følge op på menighedsrådets budget for kirkekassen i løbet af året.

Spørgsmål 14: Er det din oplevelse, at det er let at gennemskue, hvor I kan prioritere i jeres budget for kirkekassen?

		Vi kan i nogen grad gennemskue det	☐	Ja	☐	Evt. uddybning [tekstfelt]
Nej	☐					

Spørgsmål 15: Er det din oplevelse, at I kan omprioritere i jeres budget for kirkekassen i løbet af året i det omfang, som I gerne vil?

Nej, det synes jeg ikke Ja, det synes jeg Evt. uddybning [tekstfelt]

Spørgsmål 16: Har I en central pulje i provstiet, som I kan søge i løbet af året udover 5 pct. midler?

Nej Ja Hvis ja, er det en del af en forsøgsordning? Og hvad omhandler puljen [tekstfelt]

Spørgsmål 16a:

Hvis ja til centralpulje: Oplever I, at det er en fordel at have en central pulje?

Nej, det er ikke en fordel Ja, det er en fordel Evt. uddybning [tekstfelt]

Spørgsmål 16b:

Hvis nej til centralpulje: Vurderer I, at det ville være en fordel at have en central pulje?

Nej, det vil ikke være en fordel Ja, det vil være en fordel Evt. uddybning [tekstfelt]

Spørgsmål 17: Er det din oplevelse, at I har tilstrækkelig muligheder for at igangsætte initiativer, der kræver nye budgetmidler fra provstivalget i løbet af året, dvs. efter den endelige budgetramme er udmeldt?

Nej Ja Evt. uddybning [tekstfelt]

Spørgsmål 18: Er der dele af menighedsrådets økonomi, som du synes, at det er uhensigtsmæssigt, at I skal styre og have ansvar for?

Nej Ja Hvis ja, uddyb venligst: [tekstfelt]

Spørgsmål 19: Er det din oplevelse, at inddelingen af jeres budget giver mening ift. de aktiviteter, som I har i jeres sogn?

Nej I nogen grad Ja Evt. uddybning
[tekstfelt]

Spørgsmål 20: Er det din oplevelse, at jeres kvartalsrapporter giver et forståeligt indblik i jeres budget og forbrug?

De giver i no- Ja, de giver
Nej, det gør de gen grad ind- et godt ind-
ikke blik blik Evt. uddybning
 [tekstfelt]

Spørgsmål 21: Bruger I anden information end kvartalsrapporten, når I følger op på jeres løbende forbrug – f. eks. et regneark eller andet, som regnskabsføreren har udarbejdet?

Nej, vi bruger kun kvartalsrap- Ja, vi bruger fx et regneark, som Hvis ja, uddyb venligst:
porten regnskabsføreren udarbejder [tekstfelt]

Spørgsmål 22: Er det din oplevelse, at regnskabet er forståeligt, når I skal godkende det?

Det er i no- Ja, det er for- Evt. uddybning
Nej, det er ikke gen grad for- stabeligt Evt. uddybning
forståeligt stabeligt [tekstfelt]

6. Administrativ understøttelse og baggrundsspørgsmål

Til slut har jeg lidt forskellige spørgsmål bl.a. ift. håndtering af regnskabsførerfunktionen og andre forhold.

Spørgsmål 23: I hvilken grad oplever du, at I har en tilstrækkelig administrativ understøttelse ift. håndteringen af sognets økonomi?

Vi har i no- Vi har en til- Evt. uddybning
gen grad en strækkelig administrativ under-
Vi har ikke en tilstrækkelig administrativ under-
administrativ understøttelse telse [tekstfelt]
understøttelse

Spørgsmål 24: Hvem fungerer som regnskabsfører for jer?

Kasserer Kordogn Regnskabs- Andre
fællesskab [tekstfelt]

5

Spørgsmål 24a:

Hvis nej til regnskabsfællesfunktion:
Vil du kunne se en fordel i, at I håndterer regnskabsførerfunktionen gennem et regnskabsfælleskab?

	Det vil i no-	gen grad	Ja, det vil	
	Nej, det vil ikke	være en for-	være en for-	Evt. uddybning
	være en fordel	del	del	[tekstfelt]
	☐	☐	☐	

Spørgsmål 24b:

Hvis ja til regnskabsfællesfunktion:
Oplever du, at det er en fordel at have en fælles regnskabsførerfunktion?

	Nej, jeg synes	Det er i no-	Ja, det er en	
	ikke det er en	gen grad en	fordel	Evt. uddybning
	fordel	fordel	fordel	[tekstfelt]
	☐	☐	☐	

Spørgsmål 25: Har I kirkegårde i jeres sogn som er finansieret af folkekirken?

Nej	☐	Ja	☐	hvis ja, står I selv for driften af disse?	☐
-----	--------------------------	----	--------------------------	--	--------------------------

Spørgsmål 26: Vil du betegne jer som et sogn, der ligger i byen eller på landet?

I byen	☐	På landet	☐
--------	--------------------------	-----------	--------------------------

Spørgsmål 27: Her på falderebet, hvis man kunne ændre noget ved de eksisterende rammer og regler for jeres økonomi i menighedsrådet, hvad skulle det være?
[Tekstfelt]

Spørgeskema til medlemmer af provstudenvalg

1. Indledning – om at sidde i provstudenvalg og arbejde med økonomi

Indledningsvis vil jeg gerne tale med dig om, hvordan du oplever at sidde i provstudenvalget og arbejde med økonomi.

Spørgsmål 1: Først og fremmest, hvor lang tid har du ca. siddet i provstudenvalget?

Antal år
[Tekstfelt]

Spørgsmål 2: Hvad er din rolle i provstudenvalget?

Formand Provst Sekretær Læg medlem Andet [tekstfelt]

Spørgsmål 3: Oplever du som medlem af provstudenvalget/provstudenvalgssekretær at være ordentlig klædt på til at forstå provstusens økonomi og de gældende regler?

Nej Delvist Ja Evt. uddybning [tekstfelt]

Spørgsmål 4: Hvordan vil du vurdere dit eget kendskab til de regler om økonomi, som I skal følge som provstudenvalg?

Lille kendskab Noget kendskab Tilstrekkeligt kendskab Evt. uddybning [tekstfelt]

Spørgsmål 5: Hvad er din oplevelse af budget- og regnskabsprocessen? Er det nemt at indgå i processerne som medlem af provstudenvalget?

Nej, det er svært Det er svært, men det går Ja, det er nemt Evt. uddybning [tekstfelt]

2. Samarbejde med menighedsrådene

Nu vil jeg gerne tale med dig om, hvordan du oplever jeres samarbejde med menighedsrådene.

Spørgsmål 6: Hvordan oplever du samarbejdet med menighedsrådene?

Det er præget af manglende samarbejde og inddragelse	☐	Det er præget af at nogen grad af samarbejde og inddragelse	☐	Det er præget af en høj grad af samarbejde og inddragelse	☐	Evt. uddybning [tekstfelt]
--	--------------------------	---	--------------------------	---	--------------------------	----------------------------

Spørgsmål 7: Hvordan oplever du jeres relation til menighedsrådene?

Den er dårlig og konfliktrigt	☐	Den er hverken god eller dårlig	☐	Den er god og konstruktiv	☐	Evt. uddybning [tekstfelt]
-------------------------------	--------------------------	---------------------------------	--------------------------	---------------------------	--------------------------	----------------------------

Spørgsmål 8: Har I løbende en dialog med menighedsrådene om deres budget f. eks. gennem forberedende budgetsamtalder, formandsmøder eller på anden vis?

Nej	☐	Ja	☐	Hvis ja, uddyb venligst: [tekstfelt]
-----	--------------------------	----	--------------------------	--------------------------------------

Spørgsmål 9: Hvordan vurderer I menighedsrådenes relationer til hinanden? Har de f. eks. erfaringsgrupper, fælles projekter eller vidensdeling ift. økonomi?

De har stort set ingen kontakt og aktivitet med de andre menighedsråd	☐	De har begrænset kontakt og aktivitet med de andre menighedsråd	☐	Ja, de har løbende kontakt og aktivitet med de andre menighedsråd	☐	Evt. uddybning [tekstfelt]
---	--------------------------	---	--------------------------	---	--------------------------	----------------------------

Spørgsmål 10: Hvordan oplever I mulighederne for at lave samarbejde, der indebærer økonomi, på tværs af provstier?

Det er meget svært	☐	Det er svært	☐	Det er næmt og lige til	☐	Hvis det er svært eller meget svært, er der nogle områder, der er særligt svære: [tekstfelt]
--------------------	--------------------------	--------------	--------------------------	-------------------------	--------------------------	--

3. Udarbejdelse og godkendelse af budget

Nu vil jeg gerne tale med dig om, hvordan du oplever arbejdet med udarbejdelse og godkendelse af provstудvalgskassens - og kirkekassernes budget.

Spørgsmål 11: Er det din oplevelse, at du kan gennemskue, hvordan menighedsrådenes budgetrammer kan fordeles hensigtsmæssigt?

Nej, det er ikke gennemskueligt Det er i nogen grad gennemskueligt Ja, det er gennemskueligt Evt. uddybning [tekstfelt]

11a: Bruger I en ligningsbudgetmodel til at fastsætte rammerne for kirkekasserne?

Nej Ja Hvis ja, beskriv venligst modellen overordnet: [tekstfelt]

Spørgsmål 12: Er det din oplevelse af, at menighedsrådene kan påvirke deres budgetramme, hvis de har brug for midler i deres sogn?

Nej I nogen grad Ja Evt. uddybning [tekstfelt]

Spørgsmål 13: I hvilken grad synes du, at det giver mening, at menighedsrådene skal udarbejde et foreløbigt budget, inden de skal udarbejde et endeligt budget i slutningen af året?

Det giver i nogen grad mening Det giver ikke nogen grad mening Det giver god mening Evt. uddybning [tekstfelt]

4. Opfølgning på budget og regnskab i løbet af året

Nu vil jeg gerne tale med dig om, hvordan du oplever arbejdet med at følge op på provstудvalgskassen - og kirkekassernes budget

Spørgsmål 14: Er det din oplevelse, at det er let at gennemskue, hvor I kan prioritere i provstудvalgskassen og centrale midler målrettet kirkekasserne (fx 5 pct. midler og centrale aktivitetspuljer)?

Nej Ja Evt. uddybning [tekstfelt]

Vi kan i nogen grad gennemskue det Ja Evt. uddybning [tekstfelt]

3

Spørgsmål 15: Er det din oplevelse, at I kan omprioritere i provstiets økonomi (provstivalgskassen og Kirkekasserne) i løbet af året i det omfang, som I gerne vil?

Nej, det synes jeg ikke Ja, det synes jeg Evt. uddybning [tekstfelt]

Spørgsmål 16: Har I en central pulje i provstiet, som menighedsrådene kan søge i løbet af året udover 3 pct. midler?

Nej Ja Hvis ja, er det en del af en forsøgsordning? Og hvad omhandler puljen [tekstfelt]

Spørgsmål 16a:

Hvis ja til centralpulje: Oplever I, at det er en fordel at have en central pulje?

Nej, det er ikke en fordel Ja, det er en fordel Evt. uddybning [tekstfelt]

Spørgsmål 16b:

Hvis nej til centralpulje: Vurderer I, at det ville være en fordel at have en central pulje?

Det vil i nogen grad være en fordel Ja, det vil være en fordel Evt. uddybning [tekstfelt]

Spørgsmål 17: Er det din oplevelse, at menighedsrådene har tilstrækkelig muligheder for at igangsætte initiativer, der kræver nye budgetmidler fra provstivalget i løbet af året, dvs. efter den endelige budgetramme er udmødt?

Nej Ja Evt. uddybning [tekstfelt]

Spørgsmål 18: Er der dele af menighedsrådets økonomi, som du synes, at det er uhensigtsmæssigt, at menighedsrådene skal styre og have ansvar for?

Nej Ja Hvis ja, uddyb venligst: [tekstfelt]

Spørgsmål 19: Er det din oplevelse, at inddelingen af budget i formål giver mening ift. de aktiviteter, som I har i jeres provstift?

Nej I nogen grad Ja Evt. uddybning
[tekstfelt]

Spørgsmål 20: Er det din oplevelse, at menighedsrådenees kvartalsrapporter giver et forståeligt indblik i deres budget og forbrug?

De giver i no- Ja, de giver
gen grad ind- et godt ind-
ikke blik blik Evt. uddybning
[tekstfelt]

Spørgsmål 21: Bruger I anden information end kvartalsrapporten, når I følger op på løbende forbrug i kirkekasserne og provstiuudvalgskassen – f. eks. et regneark eller andet

Nej, vi bruger kun kvartalsrap- Ja, vi bruger fx et regneark, som Hvis ja, uddyb venligst:
porten regnskabsføreren udarbejder [tekstfelt]

Spørgsmål 22: Er det din oplevelse, at regnskabet er forståeligt, når I skal godkende det?

Det er i no- Ja, det er for- Evt. uddybning
gen grad for- ståeligt [tekstfelt]
forståeligt [tekstfelt]

5. Administrativ understøttelse og baggrundsspørgsmål

Til slut har jeg lidt forskellige spørgsmål bl.a. ift. regnskabsførere og andre forhold.

Spørgsmål 23: I hvilken grad oplever du, at I har en tilstrækkelig administrativ understøttelse ift. håndteringen af provstiets økonomi?

Vi har i no- Vi har en ift-
gen grad en tilstrækkelig strækkelig
Nej, vi har ikke tilstrækkelig administrativ
en tilstrækkelig administrativ
administrativ understøt- telse Evt. uddybning
understøttelse telse [tekstfelt]
[tekstfelt]

Spørgsmål 24: Er der menighedsråd i provstiet, som håndterer regnskabsførerfunktionen gennem et regnskabsfællesskab?

Nej Ja Evt. uddybning
[tekstfelt]

5

Spørgsmål 24a:

Hvis nej til regnskabsførelsfunktion:
Vil du kunne se en fordel i at jeres menighedsråd håndterer regnskabsførelsfunktionen gennem et regnskabsfællesskab?

	Det vil i no-	gen grad	Ja, det vil	
	være en for-	være en for-	være en for-	Evt. uddybning
	del	del	del	[ekstent]
☐	☐	☐	☐	

Spørgsmål 24b:

Hvis ja til regnskabsførelsfunktion:
Oplever du, at det er en fordel, at menighedsrådene har en fælles regnskabsførelsfunktion?

	Nej, jeg synes	Det er i no-	Ja, det er en	Evt. uddybning
	ikke det er en	gen grad en	fordel	[ekstent]
	fordel	fordel	fordel	
☐	☐	☐	☐	

Spørgsmål 25: Har I kirkegårde i jeres provsti som er finansieret af folkekirken?

Nej	☐	Ja	☐	hvis ja, så er menighedsrådene selv for driften af disse?	☐
-----	--------------------------	----	--------------------------	---	--------------------------

Spørgsmål 26: Vil du betegne jeres provsti primært som landprovsti eller **byprovsti**?

I byen	☐	På landet	☐
--------	--------------------------	-----------	--------------------------

Spørgsmål 27: Her på falderebet, hvis man kunne ændre noget ved de eksisterende rammer og regler for menighedsrådene og provstiets økonomi, hvad skulle det være?
[Ekstent]

Økonomistyrelsen
Landgreven 4, Postboks 2193
1017 København K

ØKONOMISTYRELSEN